

A Review on Isolation and Identification of Endophytic Actinobacteria, Their Chemical Structure, Bioactive Compounds, and Potential Medical-Pharmaceutical Applications

Yaser Delbari¹,

Yaser Mohassel²,

Yadollah Bahrami^{3,4,5},

Elham Kakaie⁶,

Ali Mostafaei⁷

¹ MSc in Medical Biotechnology, Faculty of Medicine, Kermanshah University of Medical Sciences, Kermanshah, Iran

² MSc in Medical Biochemistry, Faculty of Medicine, Kermanshah University of Medical Sciences, Kermanshah, Iran

³ Assistant Professor, Department of Medical Biotechnology, Faculty of Medicine, Kermanshah University of Medical Sciences, Kermanshah, Iran

⁴ Department of Medical Biotechnology, School of Medicine, College of Medicine and Public Health, Flinders University, Adelaide, Australia

⁵ Pharmaceutical Sciences Research Center, Faculty of Pharmacy, Kermanshah University of Medical Sciences, Kermanshah, Iran

⁶ BSc in Nursing, Faculty of Medicine, Kermanshah University of Medical Sciences, Kermanshah, Iran

⁷ Professor, Medical Biology Research Center, Faculty of Medicine, Kermanshah University of Medical Sciences, Kermanshah, Iran

(Received October 22, 2019 Accepted June 2, 2020)

Abstract

Over recent years, nosocomial infections, and the morbidity and mortality associated with pathogenic bacteria have dramatically increased due to antibiotic resistance and imposed significant burdens on the global health system. Critical shortage of effective therapeutics against multidrug-resistant bacteria highlights the need for development of novel antibiotics. Actinobacteria are well-known sources of natural bioactive compounds, especially antibiotics. Nearly two-thirds of the antibiotics on the market have actinobacterial origins. Endophytic actinobacteria residing within plants contribute to the plant growth and survival by producing plethora of secondary metabolites. Therefore, isolation, cultivation, and identification of new strains, as well as their potential to produce antimicrobial compounds, are of great importance. Lack of published research in this field highlights the importance of this review in Iran. The aim of this review was to present the latest methods for the isolation and identification of endophytic actinobacteria and introducing relevant databases. We also studied the most recent isolated strains, chemical structure of 51 newly identified secondary metabolites, and their potential medical-pharmaceutical applications. This study revealed that endophytic actinobacteria are prolific sources of bioactive secondary metabolites with high levels of structural diversity and potent pharmaceutical and medicinal applications.

Keywords: actinobacteria, endophytes, bioactive compounds, drug resistance, nosocomial infections, hospital infections

J Mazandaran Univ Med Sci 2020; 30 (186): 195-217 (Persian).

* Corresponding Author: Yadollah Bahrami - Faculty of Medicine, Kermanshah University of Medical Sciences, Kermanshah, Iran (E-mail: bahramiyadollah@yahoo.com)

مروری بر جداسازی و شناسایی اکتینوباکتری های اندوفیت؛ بررسی ساختار شیمیایی و فعالیت های بیولوژیکی ترکیبات و کاربردهای پزشکی - دارویی آنها

یاسر دلبری^۱

یاسر محصل^۲

یداله بهرامی^{۳،۴،۵}

الهام کاکائی^۶

علی مصطفایی^۷

چکیده

در سال های اخیر به دلیل افزایش مقاومت های آنتی بیوتیکی، عفونت های بیمارستانی و مرگ و میر ناشی از آنها افزایش چشمگیری داشته و هزینه های هنگفتی را بر سیستم بهداشت جهانی تحمل کرده است. کمبود داروی موثر علیه باکتری های مقاوم، توسعه آنتی بیوتیک های جدید را ضروری ساخته است. اکتینوباکتری ها یکی از اصلی ترین منابع ترکیبات زیست فعال طبیعی به ویژه آنتی بیوتیک ها می باشند. نزدیک به دو سوم آنتی بیوتیک های موجود در بازار منشاء اکتینوباکتریایی دارند. اکتینوباکتری های اندوفیت که به صورت همزیست درون گیاه زندگی می کنند با تولید طیف گسترده ای از متابولیت های ثانویه به رشد و بقاء میزبان خود کمک می کنند. از این رو، شناخت و نحوه جداسازی، کشت و شناسایی سویه های جدید و همچنین بررسی پتانسیل آنها در تولید ترکیبات ضد میکروبی از اهمیت قابل توجهی برخوردار است. عدم پژوهش منشر شده در این زمینه در ایران، اهمیت این مطالعه مروی را دو چندان می کند. هدف از این مطالعه ارائه جدید ترین شیوه های جداسازی اکتینوباکتری های اندوفیت، شناسایی سویه های جدید و معرفی پایگاه های اطلاعاتی مربوطه می باشد. هم چنین جدید ترین سویه های جداسازی جدشده، ساختار شیمیایی ۵۱ ترکیب جدید و متابولیت های ثانویه و کاربردهای پزشکی - دارویی آنها نیز مورد بررسی قرار گرفته است. این مطالعه نشان داد که اکتینوباکتری های اندوفیت منبع غنی از ترکیبات ثانویه فعال بیولوژیکی با ساختمان شیمیایی متنوع می باشند که پتانسیل قابل توجهی در تولید محصولات و فراورده های بیوتکنولوژی، دارویی و پزشکی دارند.

واژه های کلیدی: اکتینوباکتری، متابولیت های ثانویه، ترکیبات زیست فعال، باکتری های اندوفیت، مقاومت آنتی بیوتیکی

مقدمه

حال اثرات درمانی شگرف آنتی بیوتیک ها در برابر بیماری های عفونی و ریشه کن کردن تعدادی از آنها نباید ما را از این مهم که باکتری ها توانایی بسیار بالایی

آنتی بیوتیک ها یکی از مؤثر ترین ترکیبات دارویی هستند که طی چند دهه اخیر علیه طیف وسیعی از پاتوژن های میکروبی مورد استفاده قرار گرفته اند. با این

E-mail: bahramiyadollah@yahoo.com

مؤلف مسئول: یداله بهرامی - کرمانشاه: دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

۱. کارشناس ارشد بیوتکنولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، کرمانشاه، ایران

۲. کارشناس ارشد بیوشیمی پالی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، کرمانشاه، ایران

۳. استاد یار، گروه بیوتکنولوژی پزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، کرمانشاه، ایران

۴. گروه بیوتکنولوژی پزشکی، دانشکده پزشکی، کالج پزشکی و بهداشت عمومی، دانشگاه فلیندز، آدلاید، استرالیا

۵. مرکز تحقیقات علوم دارویی، دانشکده داروسازی، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، کرمانشاه، ایران

۶. کارشناس پرستاری، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، کرمانشاه، ایران

۷. استاد، مرکز تحقیقات بیولوژی پزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، کرمانشاه، ایران

تاریخ دیافت: ۱۳۹۸/۷/۳۰ تاریخ ارجاع چوت اصلاحات: ۱۳۹۸/۹/۵ تاریخ تصویب: ۱۳۹۹/۳/۱۳

گروههای باکتریایی هستند که به صورت اندوفیت با گیاهان زندگی می‌کنند و نه تنها هیچگونه اثر سوء برای میزبان خود ندارند بلکه با تولید بسیاری از ترکیبات زیست فعال علیه میکرووار گانیسم‌های پاتوژن گیاه به تحریک و بهبود رشد گیاه نیز کمک می‌کنند⁽¹⁰⁾. از این رو جستجو در میان گیاهان مختلف و در محیط‌های گوناگون برای جدا کردن این باکتری‌ها، به منظور کشف منابع جدید دارویی، در سال‌های اخیر مورد توجه قرار گرفته است⁽¹¹⁾. این تلاش‌ها با موفقیت‌هایی نیز همراه بوده است تا آن‌جا که امروزه خود را به عنوان منبع امیدوار کننده‌ای برای تولید ترکیبات زیست فعال معرفی کرده‌اند⁽¹²⁾. بهمین دلیل طراحی مناسب و بهینه از مراحل جداسازی، کشت و شناسایی گونه‌های جدید، می‌تواند ما را در رسیدن به هدف اصلی، یعنی کشف آنتی‌بیوتیک‌های شناخته نشده و مؤثر، کمک شایانی نماید. هدف از این مطالعه، مروری بر متابولیت‌های ثانویه جدید، ساختار شیمیایی، بررسی فعالیت بیولوژیکی و مکانیسم اثر و رابطه ساختار و عملکرد آن‌ها SAR: (Structure–Activity Relationship) در آکتینیوباكتری‌های اندوفیت است. همچنین معرفی جدیدترین روش‌های استریلیزاسیون سطحی، جداسازی، شناسایی و تقسیم‌بندی گونه‌های اندوفیت آکتینیوباكتری‌ها و میزبان‌های گیاهی آن‌ها از اهداف دیگر این مطالعه می‌باشد. به علاوه پایگاه‌های بیوانفورماتیک و نرم افزارهای مورد استفاده برای شناسایی گونه‌ها و ترکیبات جدید را موربد بررسی قرار می‌دهد. این مطالعه منابع موجود در سامانه‌ها و پایگاه‌های اطلاعاتی و استنادی پابمد (PubMed)، اسکوپوس (Scopus)، ساینس دایرکت (ScienceDirect) و وب اف نالج (Web of Knowledge) را در پنج سال اخیر دربر می‌گیرد.

تقسیم‌بندی آکتینیوباكتری‌ها و میزبان‌های آن‌ها اکتینیوباكتری‌ها با وجود شباهت‌های مورفو‌بولوژیکی با قارچ‌ها به دلیل داشتن برخی ویژگی‌های اختصاصی

جهت سازگاری با شرایط جدید را دارند، غافل کرد⁽¹⁾. در سال‌های اخیر، افزایش عفونت‌های بیمارستانی و مرگ و میرهای ناشی از مقاومت باکتریایی⁽²⁾. سبب توجه بیش تر محققان و دولت‌ها به این حوزه شده است. پمپ کردن آنتی‌بیوتیک‌ها به خارج از سلول، کاهش تولید پورین‌ها و تخریب و غیرفعال شدن آنتی‌بیوتیک‌ها توسط آنزیم‌ها (از جمله بتالاکتماز) از اصلی‌ترین استراتژی‌های باکتری‌های مقاوم به آنتی‌بیوتیک‌ها می‌باشد⁽³⁾. از این رو به منظور جانماندن از باکتری‌ها و پیشگیری از عود بیماری‌های عفونی فرآگیر، محققین باید استراتژی‌های جدیدی را برای مقابله با این تهدیدها در پیش بگیرند⁽⁴⁾. جستجو در میان میکرووار گانیسم‌ها و بررسی ترکیبات زیست فعال آن‌ها، یکی از این استراتژی‌ها می‌باشد. میکرووار گانیسم‌ها از چندین دهه قبل و بعد از کشف پنی‌سیلین، مهم‌ترین منبع برای ترکیبات ضد میکروبی بوده‌اند. با این وجود در سال‌های اخیر میزان اکتشافات دارویی از آن‌ها کاهش چشمگیری داشته است⁽⁵⁾. از این رو محققان، جستجو در منابع و محیط‌های جدید و کم‌تر شناخته شده از جمله دریاهای، کوهستان‌ها، جنگل‌ها، آتش‌فشان‌ها، بیابان‌ها و اندوفیت‌ها را به منظور یافتن میکرووار گانیسم‌های جدید، به ویژه استرپتومایسین‌ها، انتخاب کرده‌اند تا بتوانند برای رفع مشکل مقاومت‌های آنتی‌بیوتیکی راه حل مناسبی بیابند⁽⁶⁾. در میان میکرووار گانیسم‌ها، آکتینیوباكتری‌ها، به ویژه جنس استرپتومایسین⁽⁷⁾، با تولید بیش از دو سوم آنتی‌بیوتیک‌های طبیعی مورد استفاده در درمان، همچون بتالاکتمام‌ها و تتراسایکلین‌ها⁽⁸⁾، در طول چند دهه اخیر یکی از اصلی‌ترین منابع برای کشف و جداسازی ترکیبات دارویی با خواص ضد میکروبی بوده‌اند. یکی از محیط‌هایی که اخیراً توجه محققان را به خود جلب کرده است، محیط‌های اندوفیتی گیاهان است که مطالعات نشان داده است می‌توانند میزبان‌های جذابی برای میکرووار گانیسم‌ها و علی‌الخصوص آکتینیوباكتری‌ها باشند⁽⁹⁾. آکتینیوباكتری‌های اندوفیت، یکی از محدود

بالا و در نتیجه توانایی تولید متابولیت های ثانویه منحصر به فرد است، می تواند در چهارهای جدیدی را در حوزه های مختلف بیوتکنولوژی به روی ما باز کند. از این رو تلاش های زیادی برای جداسازی و شناسایی جوامع اکتینوباکتری های موجود در محیط های مختلف از جمله چشممه های آب گرم (۲۰، ۱۹)، دریا و رسوبات آن ها (۲۴، ۲۳)، (۲۲، ۲۱)، گیاهان و رسوبات محیط های مانگرو (۲۴، ۲۳)، غارها (۲۵)، بیابان ها (۲۶) و گیاهان دارویی (۲۷) انجام شده است. گیاهان به عنوان یکی از کاندیدها جهت جداسازی گونه های ناشناخته و جدید اکتینوباکتری ها دارای پتانسیل دارویی، صنعتی و کشاورزی، از جذاب ترین محیط ها برای محققان می باشند، چرا که نشان داده شده است گیاهان، به دلیل توانایی و به کار گیری این باکتری ها در تولید ترکیبات مورد نیاز خود، با آن ها وارد یک رابطه همزیستی شده اند (۲۸).

اکتینوباکتری های اندوفت

"اندوفت" به میکرو ارگانیسم هایی گفته می شود که درون سلول ها یا فضای بین سلولی بافت های گیاهی زندگی می کنند بدون آنکه تأثیر مخربی را بر میزان خود تحمیل کنند (۳۰، ۲۹). در دو دهه اخیر جنس های متنوعی از باکتری ها و قارچ ها که تمایی یا بخشی از زندگی خود را به عنوان اندوفت درون گیاه سپری می کنند از طیف وسیعی از گیاهان جدایشده است (۳۱). عمدۀ ترین راه ورود باکتری های اندوفت را ریزوسفر خاک عنوان کرده اند هر چند که این امکان نیز وجود دارد تا از طریق پراکنده شدن اسپور ها در هوا و سپس روزنه های هوایی وارد بافت های گیاهی شوند (۳۳). بیش ترین اندوفت های گزارش شده، باسیلوس ها و اکتینوباکتری ها می باشند (۳۴). حضور اندوفت های همزیست در گیاه، علاوه بر اینکه بستر مناسب و مواد غذایی را برای رشد میکرو ارگانیسم فراهم می آورد با امتیازاتی برای گیاه همراه بوده و برخی نیازهای گیاه را نیز برطرف می سازد (۳۳). باکتری های اندوفت با تولید

باکتری ها از جمله ساختار دیواره سلولی، وجود پپیدو گلیکان و محتوای ژنومی تک کروموزومی با درصد C+G بالا، جزء Domain باکتری ها محسوب می شوند (۱۳). به عنوان یکی از بزرگ ترین راسته های باکتریایی در جدید ترین تقسیم بندی های فیلورنتیکی در ۶ کلasse *Actinobacteria Acidimicrobia* *Rubrobacteria Nitriliruptoria*, *Coriobacteriia* و *Thermoleophilia* *Actinomycetales Acidothermales Acidimicrobiales* *Geodermatophilales Frankiales Bifidobacteriales* *Nakamurellales Micrococcales Kineosporiales*, *Coriobacteriales unassigned Nitriliruptorales* *Egicoccales Egibacteriales Eggerthellales* *Rubrobacterales Gaiellales Euzebyales* به همراه *Thermoleophilales Solirubrobacteriales* ۶۶ خانواده قرار گرفته اند (-<http://www.bacterio.net/>). مهم ترین و شناخته شده ترین جنس های اکتینوباکتری ها شامل *Nocardia Mycobacterium Corynebacterium* و *Rhodococcus* هستند که بعضًا به دلیل کاربردهای دارویی (۱۴)، پیشکی، بیوتکنولوژی و صنعتی (۱۶، ۱۵) و در موارد کم تر به دلیل بیماری زایی مورد توجه قرار گرفته اند (۱۷). اکتینوباکتری ها و مخصوصاً جنس استرپتومایسیس از سالیان دور به دلیل پتانسیل های بالای آن ها در تولید آنتی بیوتیک ها مورد توجه بوده اند. با توجه به توانایی بالای اکتینوباکتری ها در سازگاری و زندگی در محیط های مختلف و همچنین پیدایش مقاومت های آنتی بیوتیکی در باکتری ها و کاهش روزافرون منابع جدید برای جداسازی ترکیبات دارویی، منابع و میزان های ناشناخته ای که در گذشته اهمیت کم تری داشته اند توجه محققان را به خود جلب نموده اند تا بتوانند خلاصه ایجاد شده را پر کنند (۱۸). شناسایی جوامع میکروبی در محیط های مختلف و در کچگونگی ساز گاری این میکرو ارگانیسم ها که بیانگر غنای ژنتیکی

که منجر به رشد، حفاظت و افزایش محصول گیاه می شوند(35). جدیدترین جنس های اکتینوباکتری های اندوفت جدایشده از گیاهان به همراه میزان و محل مطالعه آنها، طی پنج سال اخیر، در جدول شماره ۱ خلاصه شده است.

طیف وسیعی از فیتوهورمون ها و ترکیبات مفیدی همچون سیدروفورها، ثبیت نیتروژن و جذب مواد معدنی را برای گیاه تسهیل می کنند و از طرفی با تولید آنتی بیوتیک ها و برخی آنزیم های هیدرولیز کننده، دیواره قارچ ها و باکتری های بیماریزا را تخریب می کنند.

جدول شماره ۱: جدیدترین جنس های اکتینوباکتری های اندوفت جدایشده از گیاهان در طی پنج سال اخیر

شماره	نام	گشور	گیاه بیرونی	جزء گیاهی	حالت	گیونه
[39]	چین	<i>Sonchus oleraceus L.</i>	برگ	<i>Micromonosporaceae</i>	Plantactiniospora sonchi	
[40]	چین	<i>Veratrum nigrum L.</i>	ریشه	<i>Micromonosporaceae</i>	Plantactiniospora veratri	
[41]	چین	<i>Tripterygium wilfordii</i>	ساختمان	<i>Glycomycetaceae</i>	Stackebrandtia endophytica	
[42]	چین	<i>Glycyrrhiza uralensis F.</i>	ریشه	<i>Jiangellaceae</i>	Phytoactinoplyspora endophytica	
[43]	تایلند	<i>Costus speciosus</i>	برگ	<i>Micromonosporaceae</i>	<i>Micromonospora costi</i>	
[44]	چین	<i>halophyte</i>	ساقه ارتفاعی	<i>Cellulomonadaceae</i>	Actinotalea suadae	
[45]	پرتغال	<i>Halimione portulacoides</i>	ریشه	<i>Microbacteriaceae</i>	<i>Microbacterium proteolyticum</i>	
[46]	چین	<i>Dianthus chinensis L.</i>	ریشه	<i>Streptosporangiaceae</i>	<i>Sphaerisporangium dianthi</i>	
[47]	تایلند	<i>Jambolan plum</i>	ریشه	<i>Streptosporangiaceae</i>	<i>Nonomuraea syzygii</i>	
[48]	تایلند	<i>Jambolan plum</i>	ریشه	<i>Thermomonosporaceae</i>	<i>Actinomadura syzygii</i>	
[49]	چین	<i>Salsola affinis C.</i>	ریشه	<i>Microbacteriaceae</i>	<i>Oikibacterium endophyticum</i>	
[50]	چین	<i>Anabasis aetniorum</i>	ساختمان	<i>Microbacteriaceae</i>	<i>Labeledia endophytica</i>	
[51]	چین	<i>Salsola ferganica Drob</i>	ساختمان	<i>Nocardiopsisaceae</i>	<i>Marinactiniospora endophytica</i>	
[52]	چین	<i>Tamarix taklamakanensis</i>	ساختمان	<i>Pseudomonardiaceae</i>	<i>Prauserella endophytica</i>	
[53]	تایلند	<i>Oryza sativa L.</i>	ساختمان	<i>Streptomycetaceae</i>	<i>Streptomyces oryzae</i>	
[54]	چین	<i>Bryophyta</i>	-	<i>Thermomonosporaceae</i>	<i>Actinoallomurus bryophytorum</i>	
[55]	تایلند	<i>Oryza sativa</i>	برگ	<i>Micromonosporaceae</i>	<i>Micromonospora endophytica</i>	
[56]	چین	<i>Bryophyta</i>	-	<i>Streptomycetaceae</i>	<i>Streptomyces bryophytorum</i>	
[57]	چین	<i>Glycine max</i>	ریشه	<i>Micromonosporaceae</i>	<i>Plantactiniospora soyae</i>	
[58]	تایلند	<i>Phyllanthus amarus</i>	ساختمان	<i>Streptomycetaceae</i>	<i>Streptomyces phyllanthi</i>	
[59]	چین	<i>Polygonatum odoratum</i>	ریشه	<i>Streptomycetaceae</i>	<i>Streptomyces polygonati</i>	
[60]	استرالیا	<i>Pittosporum angustifolium</i>	ساختمان	<i>Nocardiodiaceae</i>	<i>Kribbella pittospori</i>	
[61]	مکزیک	<i>Prosopis laevis</i>	ریشه	<i>Micrococccaceae</i>	<i>Kouria arsenatis</i>	
[62]	چین	<i>Ocimum basilicum</i>	ریشه	<i>Propionibacteriaceae</i>	<i>Mariniluteicoccus endophyticus</i>	
[63]	چین	<i>Kandelia candel</i>	پوست	<i>Nakamuraellaceae</i>	<i>Nakamuraella endophytica</i>	
[64]	تایلند	<i>Boesenbergia rotunda</i>	ریشه	<i>Micromonosporaceae</i>	<i>Asanoa endophytica</i>	
[65]	چین	<i>Bruguiera gymnorhiza</i>	پوست	<i>Intrasporangiaceae</i>	<i>Phycococcus endophyticus</i>	
[66]	چین	<i>Ginkgo biloba L.</i>	ریشه	<i>Nocardiodiaceae</i>	<i>Nocardioides ginkgobilobae</i>	
[67]	چین	<i>Sweet Basil</i>	برگ	<i>Dermacoccaceae</i>	<i>Flexivirga endophytica</i>	
[68]	چین	<i>Paris polystylos</i>	ریشه	<i>Dermacoccaceae</i>	<i>Yimella radicis</i>	
[69]	چین	<i>Huperzia serrata</i>	بات	<i>Frankiacae</i>	<i>Jatrophihabitans huperzie</i>	
[70]	پرتغال	<i>Halimione portulacoides</i>	ریشه	<i>Microbacteriaceae</i>	<i>Microbacterium dianinobutyricum</i>	
[71]	چین	<i>Sonchus oleraceus</i>	برگ	<i>Micromonosporaceae</i>	<i>Verrucospora sonchi</i>	
[72]	چین	<i>Sonneratia apetala</i>	شاخه	<i>Nocardiodiaceae</i>	<i>Nocardiooides sonneratiae</i>	
[73]	تایلند	<i>Stahlianthus campanulatus</i>	ساختمان	<i>Streptosporangiaceae</i>	<i>Nonomuraea stahlianthi</i>	
[74]	تایلند	<i>Terminalia mucronata</i>	ساختمان	<i>Micromonosporaceae</i>	<i>Micromonospora terminaliae</i>	
[75]	تایلند	<i>Oryza sativa</i>	ساختمان	<i>Streptomycetaceae</i>	<i>Streptomyces roitensis</i>	
[76]	چین	<i>Capparis spinosa L.</i>	برهه	<i>Streptomycetaceae</i>	<i>Streptomyces capparidis</i>	
[77]	چین	<i>Psammosilene tunicoides</i>	ریشه	<i>Streptomycetaceae</i>	<i>Allostreptomyces psammosilenea</i>	
[78]	چین	<i>Parathelypteris beddomei</i>	ریشه	<i>Micromonosporaceae</i>	<i>Micromonospora parathelypteridis</i>	
[79]	چین	<i>Zea mays</i>	ساختمان	<i>Microbacteriaceae</i>	<i>Microbacterium zae</i>	
[80]	چین	<i>Huperzia serrata</i>	-	<i>Propionibacteriaceae</i>	<i>Naumannella huperzie</i>	
[81]	چین	<i>Thespesia populnea</i>	شاخه	<i>Nocardiodiaceae</i>	<i>Marmoricola endophyticus</i>	
[82]	چین	<i>Aegiceras corniculatum</i>	شاخه	<i>Microbacteriaceae</i>	<i>Ambibacterium endophyticum</i>	
[83]	چین	<i>Anabasis aphylla L.</i>	ریشه	<i>Glycomycetaceae</i>	<i>Glycomyces anabasis</i>	
[84]	آفریقای جنوبی	<i>Podocarpus latifolius</i>	برگ	<i>Nocardiodiaceae</i>	<i>Kribbella podocarpi</i>	
[85]	چین	<i>Glycyrrhiza uralensis F.</i>	ریشه	<i>Micrococccaceae</i>	<i>Nesterenkonia endophytica</i>	
[86]	تایلند	<i>Podochilus microphyllus Lindl.</i>	ریشه	<i>Pseudomonardiaceae</i>	<i>Actinomycetospora endophytica</i>	
(87)	چین	<i>Populus adenopoda</i>	ریشه	<i>Thermomonosporaceae</i>	<i>Actinocorallia populi</i>	
(88)	چین	<i>Populus adenopoda</i>	ساختمان	<i>Streptomycetaceae</i>	<i>Streptomyces populi</i>	
(89)	چین	<i>Dioscorea bulbifera L.</i>	پیاز	<i>Streptomycetaceae</i>	<i>Streptomyces dioscori</i>	
(90)	چین	<i>Sophora alopecuroides</i>	ریشه	<i>Streptomycetaceae</i>	<i>Streptomyces carminius</i>	
(91)	چین	<i>halophytes</i>	-	<i>Microbacteriaceae</i>	<i>Microbacterium halophytorum</i>	
(92)	چین	<i>Solanum lycopersicum</i>	ریشه	<i>Micromonosporaceae</i>	<i>Plantactiniospora solaniradicis</i>	
(93)	چین	<i>Geranium carolinianum L.</i>	ریشه	<i>Streptomycetaceae</i>	<i>Streptomyces geranii</i>	
(94)	چین	<i>Scutellaria baicalensis</i>	پوست	<i>Dermabacteraceae</i>	<i>Brachybacterium endophyticum</i>	
(95)	چین	<i>Nerium indicum Mill</i>	پوست	<i>Microbacteriaceae</i>	<i>Ambibacterium flavum</i>	
(96)	چین	<i>Suaeda aralocaspica</i>	-	<i>Microbacteriaceae</i>	<i>Microbacterium suaudae</i>	
(97)	تایلند	<i>Oryza sativa L.</i>	برگ	<i>Kineosporiaceae</i>	<i>Quadrisphaera oryzae</i>	
(98)	تایلند	<i>Kaempferia elegans</i>	ریشه	<i>Jiangellaceae</i>	<i>Jiangella endophytica</i>	
(99)	چین	<i>Ferula songorica</i>	ریشه	<i>Nocardiodiaceae</i>	<i>Nocardiooides ferulae</i>	
[100]	چین	<i>Kandelia candel</i>	پوست	<i>Nocardiodiaceae</i>	<i>Marmoricola mangrovicus</i>	
[101]	چین	<i>Triticum aestivum</i>	ریشه	<i>Streptosporangiaceae</i>	<i>Microbispora tritici</i>	
[102]	چین	<i>Triticum aestivum</i>	ریشه	<i>Streptosporangiaceae</i>	<i>Sphaerimonospora triticiradicis</i>	
(103)	استرالیا	<i>Callitris preissii</i>	ریشه	<i>Pseudomonardiaceae</i>	<i>Actinomycetospora callitridis</i>	

گیاهی جمع آوری شده ابتدا برای 10 ثانیه در اتانول 96 درصد و سپس به مدت 3 دقیقه در محلول سدیم هیپوکلرات 2 درصد غوطهور شده و در انتهای 3 بار و هر بار به مدت یک دقیقه با آب مقطر استریل شسته، تا استریل گردد(105). در حالی که Wei و همکارانش، ابتدا نمونه را توسط امواج اولتراسونیک به مدت 15 دقیقه شستشو داده و خشک کردند. سپس نمونه را در NaOCl 5 درصد به مدت 6 دقیقه غوطه ور کردند. در ادامه به مدت 10 دقیقه در 2,5 Na₂S₂O₃ درصد و 5 دقیقه در اتانول 70 درصد به ترتیب شستشو دادند. بعد از آن، نمونه را 5 دقیقه در آب مقطر استریل شستشو داده و در نهایت به مدت 10 دقیقه در 10 NaHCO₃ درصد قرار دادند تا استریل گردد(106). جهت اطمینان از استریل شدن سطوح نمونه ها و تأیید مراحل انجام شده (استریلیزاسیون)، آخرین آب مقطر استفاده شده برای شستشو را کشت داد و رشد هر گونه باکتری را ردیابی کرد(38). عدم رشد هر گونه باکتری نشان دهنده آن است که مراحل استریلیزاسیون سطحی به درستی انجام گرفته و می توان اطمینان حاصل کرد باکتری هایی که در مراحل بعدی از نمونه جدا می شوند فقط اندوفیت می باشند. برای کشت نمونه های گیاهی روش های آماده سازی متفاوتی انجام می شود. نمونه ها به قطعات کوچک 1 تا 2 سانتی متری برش داده شده و مستقیماً بر روی محیط های کشت اضافه می شوند تا به مرور زمان و با رشد باکتری های اندوفیت، آن ها بتوانند وارد محیط کشت شده و تشکیل کلونی دهند(107). در این روش فقط تعداد محدودی از سویه های اندوفیت می توانند خود را به محیط کشت رسانده و رشد کنند. علاوه بر این احتمال رشد اسپورهای اکتینوباکتریایی که درون بافت گیاهی و دور از محیط کشت قرار دارند نیز کاهش یافته و به جداسازی و شناسایی تعداد محدودی از جنس ها منجر می شود. خرد کردن، له کردن نمونه ها در هاون و حل کردن آن ها در بافر (مانند فسفات) و تهیه رقت های مختلف روش دیگری است که برای رشد بهتر

تاکنون جنس های مهمی که دارای پتانسیل های متنوعی در تولید ترکیبات زیست فعال طبیعی بوده اند شناسایی و به صنایع مختلف از جمله کشاورزی، پزشکی و داروسازی معرفی شده اند(37,38).

جداسازی اکتینوباکتری های اندوفیت جدا سازی و شناسایی اکتینوباکتری ها و مخصوصاً جنس استرپتومایسین از سالیان دور به دلیل پتانسیل های بالای آن ها در تولید آنتی بیوتیک ها مورد توجه بوده اند. اولین مرحله در جداسازی اندوفیت های میکروبی، حذف تمام آلدگی های سطحی نمونه های گیاهی، اعم از گرد و خاک، شن و ماسه ها، بافت های خراب شده و در مرحله بعد حذف میکروار گانیسم های اپی فیت و ریزوسفر خاک است که همراه نمونه ها به آزمایشگاه آورده شده اند و به این فرایند، استریلیزاسیون سطحی (Surface sterilization) گفته می شود. بنابرین پس از انتقال نمونه ها به آزمایشگاه، اولین مرحله، شستشوی آن ها با جریان آب جهت حذف آلدگی های فیزیکی است. در مرحله استریلیزاسیون سطحی که به منظور حذف آلدگی های میکروبی غیر اندوفیت می باشد روش های متعددی در سال های اخیر به کار برده شده است که شستشوی نمونه ها با الکل و هیپوکلریت سدیم یکی از مراحل اصلی و ثابت آن است. در مطالعه ای که اخیرا انجام شده است، نمونه ها پس از شستشو با آب مقطر، ابتدا برای 30 ثانیه در تویین 0/1 درصد شسته شده و سپس برای 5 دقیقه در اتانول 75 درصد و بعد از آن 5 دقیقه در سدیم هیپوکلرات 2 درصد غوطهور شدند. در مرحله بعد به منظور مهار رشد قارچ ها به مدت 10 دقیقه در سدیم هیدروژن کربنات 10 درصد شسته شدند. در بین تمامی مراحل ذکر شده، نمونه ها را سه بار با آب مقطر استریل شستشو می دادند(38). Mondal و همکاران از روش مشابهی استفاده کرده اند بجز این که در بین مراحل ذکر شده، نمونه ها را دوبار با آب مقطر استریل شستشو می دادند(104). در مطالعه دیگری نمونه های

دیگر بجز اکتینوباکتری‌ها فعال هستند، استفاده می‌کنند تا مانع رشد آن‌ها شوند. به این منظور معمولاً از نیستاتین ($10\text{--}100 \mu\text{g/mL}$)، آمفوتیرسین B ($25\text{--}75 \mu\text{g/mL}$) و سیکلوهگرامید ($50\text{--}100 \mu\text{g/mL}$) بر علیه قارچ‌ها و از نالیدیکسیک اسید ($25\text{--}50 \mu\text{g/mL}$) بر علیه باکتری‌های غیر اکتینوباکتر استفاده می‌شود(110). همچنین در برخی مطالعات از بنومیل ($50 \mu\text{g/mL}$) (Benomyl) جهت جلوگیری از رشد قارچ‌ها استفاده شده است(111). رشد اکتینوباکتری‌ها در محیط‌های کشت و تشکیل کلونی فرایندی زمانی است و معمولاً از ۲ تا ۴ هفته و گاهی تا ۱۶ هفته در دمای ۲۸ تا ۳۰ درجه سانتی‌گراد به طول می‌انجامد(30).

اسپورها و سویه‌هایی که مقادیر اندکی از آن‌ها در گیاه وجود دارد، استفاده می‌شود(109,108). در این روش یک میلی لیتر از هر یک از سوسپانسیون‌ها را به محیط‌های کشت اختصاصی انتقال می‌دهند تا شناسی جداسازی اکتینوباکتری‌ها افزایش یابد. انتخاب و آماده‌سازی محیط کشت مناسب یکی از مهم‌ترین بخش‌های جداسازی اندوفیت‌ها است. تاکنون محیط کشت‌های متنوعی توسط محققان برای جداسازی اکتینوباکتری‌های اندوفیت به کار گرفته شده است (جدول شماره ۲).

در تهیه محیط‌های کشت معمولاً از آنتی‌بیوتیک‌های ضدقارچی و ضدباکتریایی که بر علیه میکرووارگانیسم‌های

جدول شماره ۲: اجزای تشکیل دهنده و نام محیط کشت‌های استفاده شده برای جداسازی اکتینوباکتری‌های اندوفیت

نام	جزء محیط کشت (یک گرم)	جزء محیط کشت (یک گرم)
(112)	بوئنوت دکتروز آگار (PDA)	بوئنوت دکتروز ۲۰ گرم، دکتروز ۲۰ گرم، آگار ۲۰ گرم
(113)	تاب و ار پست اکترک (TWYE)	پست اکترک ۰.۲۵ گرم، هیدروژن فسفات ۰.۵ گرم، آگار ۱۸ گرم
(114)	محیط S-آگار	دکتروز ۱۰ گرم، کازین هیدروژن شده ۴ گرم، دی‌پتانیم هیدروژن فسفات ۰.۵ گرم، نیتریم سولفات هفت آبه ۰.۲ گرم، کلسیم کلرید دو آبه ۰.۰۱ گرم، فریک سیترات ۱۰ میلی گرم، کیات (S) سولفات هفت آبه ۰.۰۱ میلی گرم، پس سولفات پنج آبه ۰.۱ میلی گرم، پوریک اسید ۱.۵ میلی گرم، نیتریم سولفات یک آبه ۰.۸ میلی گرم، آمونیوم مولیبدات چهار آبه ۰.۲ میلی گرم، روی سولفات هفت آبه ۰.۶ میلی گرم
(115)	Gause's synthetic agar	نشاسته محلول ۲۰ گرم، سدیم کلرید ۰.۵ گرم، پتانیم نیترات ۱ گرم، دی‌پتانیم هیدروژن فسفات سه آبه ۰.۵ گرم، نیتریم سولفات هفت آبه ۰.۵ گرم، فروس سولفات هفت آبه ۰.۰۱ گرم، آگار ۱۵-۲۰ گرم
(115)	TYMG	کلریک ۱۰ گرم، مات اکترک ۴ گرم، پست اکترک ۴ گرم، آگار ۲۰-گرم
(116)	Low-Nutrient Mineral Salts-agar (LNMS)	پست اکترک ۰.۱ گرم، دی‌پتانیم هیدروژن فسفات ۲ گرم، سدیم کلرید ۰.۲ گرم، نیتریم سولفات هفت آبه ۰.۰۵ گرم، کلسیم کربنات ۰.۰۵ گرم، فروس سولفات هفت آبه ۰.۰۱ گرم
(116)	هوبوک و یعنین آگار (HVA)	هوبوک اسید ۱ گرم، سدیم هیدروژن فسفات ۰.۵ گرم، پتانیم کلرید ۱.۷۱ گرم، نیتریم سولفات هفت آبه ۰.۰۵ گرم، فروس سولفات هفت آبه ۰.۰۲ گرم، کپلکس و یعنین B-سیکلوهگرامید ۰.۰۵ گرم، آگار ۱۸ گرم
(116)	کبین آگار	سدیم هیدروژن فسفات ۶ گرم، دی‌پتانیم هیدروژن فسفات ۱ گرم، آمونیون کلرید ۱ گرم، سدیم کلرید ۱ گرم، پست اکترک ۰.۰۵ گرم، کبین کلوتیدی ۱٪ آگار ۱۵ گرم
(116)	Reasoner's 2A	پست اکترک ۰.۵ گرم، پیتون ۰.۵ گرم، کازین اسید ۰.۵ گرم، کلریک ۰.۵ گرم، ناشاسته ۰.۵ گرم، سدیم پیروات ۰.۳ گرم، دی‌پتانیم هیدروژن فسفات ۰.۳ گرم، فیزیک نیترات ۰.۰۵ گرم، آگار ۱۵ گرم
(19)	T5	کلریک ۱۰ گرم، پست اکترک ۲ گرم، نرپتون ۰.۵ گرم، کلسیم کلرید ۱ گرم، ناشاسته ۱ گرم، پد بروبلو ۰.۱ گرم، آگار ۱۵ گرم
(118)	R3A	پست اکترک ۱ گرم، پروتاز پیتون ۱ گرم، کازین اسید ۱ گرم، کلریک ۱ گرم، ناشاسته ۱ گرم، سدیم پیروات ۰.۵ گرم، دی‌پتانیم هیدروژن فسفات ۰.۶ گرم، فیزیک نیترات ۰.۰۶ گرم، نیتریم سولفات هفت آبه ۱ گرم، آگار ۱۸ گرم
(111)	واتر پرولین آگار (WPA)	پروولین ۱۰ گرم، آگار ۱۵ گرم
(111)	CMC	کربوکسی میل سلولز سدیم ۱۰ گرم، آپارازیناز ۱ گرم، دی‌پتانیم هیدروژن فسفات ۱ گرم، فروس سولفات هفت آبه ۰.۰۰۱ گرم، میکرتو (M) کلرید چهار آبه ۰.۰۰۱ گرم، روی سولفات هفت آبه ۰.۰۰۱ گرم، آگار ۱۵ گرم
(119)	مالت پست اکترک گلکر (MYG)	مالت پست اکترک ۱۰ گرم، گلکر ۱۰ گرم
(119)	محیط ATCC آگار	کلریک ۱۰ گرم، ناشاسته محلول ۲۰ گرم، پست اکترک ۵ گرم، N-Z-Amine نوع بک ۵ گرم، کلسیم کربنات ۱ گرم، آگار ۱۵ گرم
(119)	استارج-گلیسرول-نیترات آگار (SGN)	نشاسته محلول ۱۰ گرم، گلیسرول ۵ گرم، پست اکترک ۵ گرم، پتانیم نیترات ۲ گرم، دی‌پتانیم هیدروژن فسفات ۱ گرم، فیزیک نیترات ۰.۰۵ گرم، کلسیم کربنات ۳ گرم، فرو سولفات هفت آبه ۰.۰۱ گرم، آگار ۲۲ گرم
(119)	سوکپیات-آرژنین آگار (SAA)	-
(106)	نوبریت آگار (NA)	پیتون ۵ گرم، عصاره گوشت ۳ گرم، سدیم کلرید ۵ گرم، آگار ۲۰ گرم
(106)	TSA	کازین ۱۷ گرم، سیحاله سویا خضم شده ۳ گرم، سدیم کلرید ۵ گرم، دکتروز ۲.۵ گرم، پاتسیم هیدروژن فسفات ۲.۵ گرم، آگار ۱۵ گرم
(120)	استارج کازین نیترات آگار (SGN)	نشاسته محلول ۱۰ گرم، کازین ۰.۳ گرم، پاتسیم هیدروژن فسفات ۲ گرم، سدیم کلرید ۲ گرم، فیزیک نیترات ۰.۰۵ گرم، کلسیم کربنات ۰.۰۲ گرم
(120)	رافینزور جیستین آگار (RH)	فرو سولفات هفت آبه ۰.۰۱ گرم، آگار ۱۷ گرم
(120)	رافینزور جیستین ۱ گرم، پاتسیم هیدروژن فسفات ۱ گرم، فیزیک نیترات ۰.۰۵ گرم، فروس سولفات هفت آبه ۰.۰۱ گرم، آگار ۱۷ گرم	

حاصل از توالی یابی توسط پایگاه‌ها و نرم افزارهایی که برای بررسی روابط فیلوزنیک و شناسایی سویه‌های جدید توسعه یافته‌اند، آنالیز شده و نتایج معمولاً به صورت درخت فیلوزنیک ارائه می‌گردد. بیشترین پایگاه‌های مورد استفاده در مطالعات تاکسونومی بر Silva و EzBioCloud، 16S rRNA و MEGA7 هستند(۱۲۵,۱۲۶). باید به این نکته نیز توجه داشت که بسته به این که از کدام الگوریتم استفاده شود، نحوه سنجش شباهت بین توالی‌ها در هر پایگاه می‌تواند متفاوت باشد که متعاقباً منجر به حصول نتایج مختلفی می‌شود. MEGA7 نیز جدیدترین سری از مجموعه نرم افزارهای MEGA است که برای بررسی و شناسایی سویه‌های جدید 16S rRNA و رسم درخت فیلوزنیک برپایه توالی‌های 16S rRNA مورد استفاده قرار می‌گیرد. بیش از 10000 توالی تأیید شده 16S rRNA ریبوزومی در این پایگاه موجود است(۱۲۶). با وجود تمام مزیت‌ها، یکی از چالش‌های استفاده از توالی‌های ژنومی برای تعیین مرز بین گونه‌ها و تاکسون‌ها این است که چند درصد مشابهت توالی برای مرز بین دو گونه در نظر گرفته شود. چالش دیگر این است که در بین تعدادی از گونه‌های متفاوت درصد مشابهت توالی‌های 16S به بیش از 99 درصد می‌رسد، از این رو آیا صرفاً بررسی این ژن برای تعیین حد و مرز بین گونه‌های پروکاریوتی کافی است؟ به منظور غلبه بر این مشکلات روش‌هایی چون DNA–DNA hybridization (DDH) و

شناسایی مورفولوژیکی و مولکولی اکتینیوباكتری های اندوفتی
شناسایی اولیه و تأیید باکتری های جداشده به عنوان جنس های اکتینیوباكتری ابتدا توسط ویژگی های مورفولوژیکی و سپس توسط روش های مولکولی انجام و تأیید می گردد. از آن جایی که کشت های اولیه بدست آمده از اکتینیوباكتریس های اندوفتی ممکن است حاوی چندین کلونی از جنس های مختلف اکتینیوباكتری ها، با ویژگی های مورفولوژیکی متفاوت باشند، ابتدا باید از آن ها کشت های خالص تهیه کرد. در این مرحله معمولاً برای رشد سریع تر کلونی ها از محیط های اختصاصی اکتینیوباكتری ها استفاده می شود(121) که در جدول شماره 3 مورد بررسی قرار گرفته اند.

اکتینیوباكتری ها به واسطه میسلیوم های رویشی و زایشی، ساختار، تعداد و موقعیت اسپورها از دیگر باکتری ها به راحتی تمایز می شوند(122). در مرحله بعد برای شناسایی مولکولی سویه های جداشده ابتدا باید DNA سویه ها را استخراج و سپس از آن برای شناسایی سویه ها استفاده کرد(123). روش های متعددی برای شناسایی باکتری ها بر پایه تکثیر DNA استفاده می شود که متدائل ترین آن ها، شناسایی براساس توالی یابی ژن 16S rRNA می باشد(122). توالی های آغازگر (پرایمر) استاندارد برای ژن 16S rRNA باکتری ها مورد استفاده قرار می گیرد. پس از تکثیر ژن 16S rRNA، قطعه ای به طول حدود 1/5 Kb توسط روش الکتروفورز شناسایی و برای توالی یابی مورد استفاده قرار می گیرد. داده های

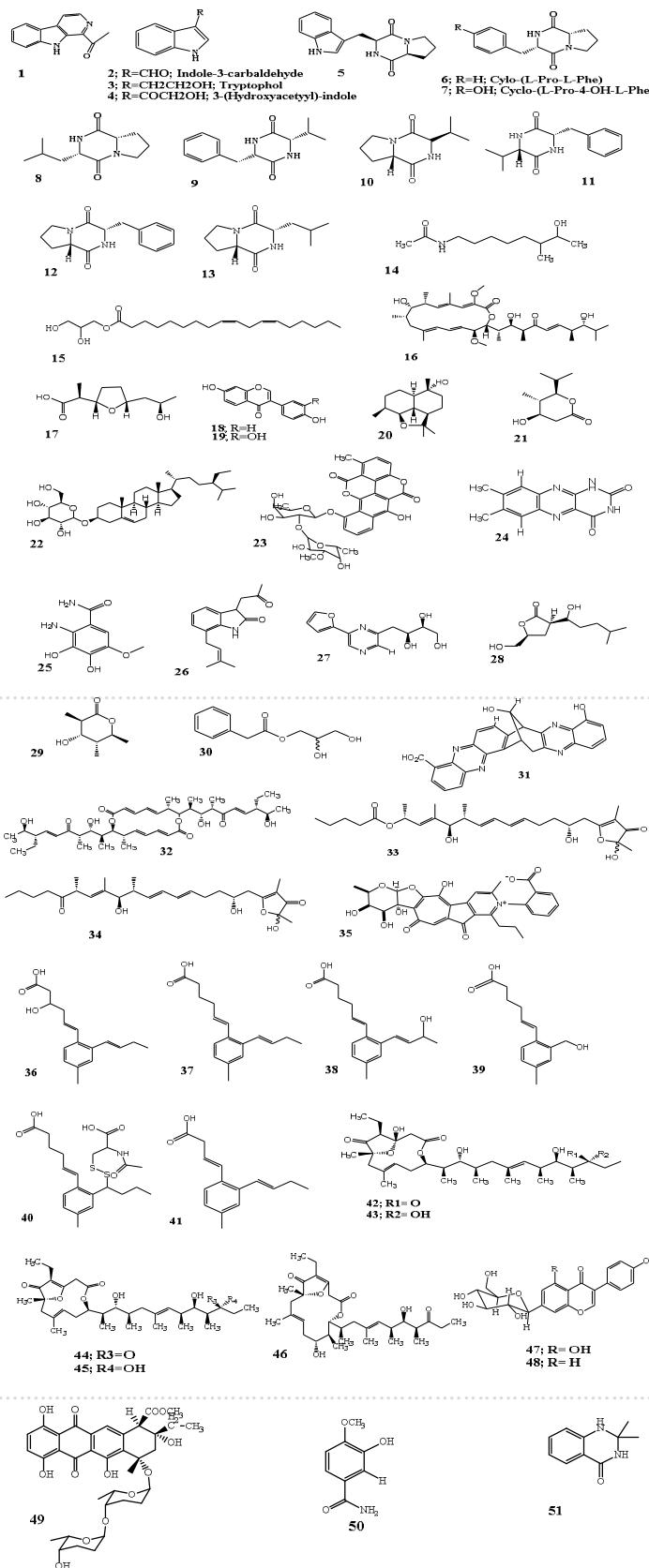
جدول شماره 3: محیط کشت های اختصاصی اکتینوباکتری ها جهت تولید محصول (Production)

نام محیط کشت(پک پیر)	اجراء مهبط کشت(پک پیر)
تریپتون پست، اکسبرک دکستروز آگار(1) International Streptomyces Project	کارتن هیدروژل شده 5 گرم پست، اکسبرک 3 گرم
پست اکسبرک 3 گرم، مالت اکسبرک 10 گرم، دکستروز 4 گرم، آگار 20 گرم	پست اکسبرک مالت اکسبرک دکستروز آگار(IP2)
اوت بیل 20 گرم آگار 18 گرم	اوت بیل آگار(IP3)
پاشیم هیدروژن فسفات 1 گرم، میزین سولفات هفت آبه 1 گرم، سدیم کربید 1 گرم، آمونیوم سولفات 2 گرم، کلسیم کربنات 2 گرم، محلول نمک های کیاپ 1 ملی لیتر، آگار 20 گرم	محیط حاوی نشاسته و مواد معنی آگار(IP4)
L-اسپارازیتاز 1 گرم، گلیسرول 10 گرم، پاشیم هیدروژن فسفات 1 گرم، محلول نمک های کیاپ 1 ملی لیتر، آگار 20 گرم	گلیسرول آسبارازین سلت آگار(IP5)
پیون 15 گرم بروتوز 5 گرم، فریکی آمونیوم سترات 0,5 گرم، دی تیامس فسفات 1 گرم، سدیم نیوسولفات 0,08 گرم، پست اکسبرک 1 گرم آگار 15 گرم	پیون پست اکسبرک آگار(IP6)
گلیسرول 15 گرم، L-تیروزین 0,5 گرم، L-اسپارازیتاز 0,5 گرم، پاشیم هیدروژن فسفات 0,5 گرم، میزین سولفات هفت آبه 0,5 گرم، سدیم کربید 0,5 گرم، محلول نمک های کیاپ 1 ملی لیتر، آگار 20 گرم	تیروزین آگار(IP7)
آمونیوم سولفات 2,64 گرم، پاشیم هیدروژن فسفات 2,38 گرم، پاشیم هیدروژن فسفات سه آبه 5,65 گرم، میزین سولفات هفت آبه 1 گرم، نمک های کیاپ Pridham و Cottlieb ۰,۰۱٪	محیط مصرفی حاوی کربن(IP9)

پتانسیل تولید ترکیبات زیست فعال و متابولیت‌های ثانویه در سال‌های اخیر تحقیقات بسیار چشمگیری در رابطه با جداسازی، شناسایی و بررسی پتانسیل‌های مختلف اکتینوباکتری‌های اندوفیت، به منظور کشف منابع دارویی جدید صورت گرفته است. این تحقیقات عمدتاً با شناسایی جنس‌ها و گونه‌های جدیدی همراه بوده که دارای ترکیبات متعدد با خواصی متنوع همچون خواص ضد سرطانی، ضد میکروبی، ضد ویروسی و ضد التهابی بوده‌اند. ساختمان شیمیایی ترکیبات جدید جدا شده از اکتینوباکتری‌های اندوفیت در پنج سال اخیر در (تصویر شماره ۱) نشان داده شده است.

معمولًاً ترکیباتی که برای نخستین بار از محیط‌های زنده جداسازی می‌شوند جهت آزمون‌های مختلفی همچون سمیت سلولی، خواص ضد سرطانی، خواص ضد باکتریایی، ضد قارچی، ضد ویروسی و غیره مورد بررسی قرار می‌گیرند. به طور مثال GOS و همکارانش در مطالعه‌ای بر روی جمعیت اکتینومایست‌های اندوفیت گیاه *Vochysia divergens* در سال ۲۰۱۷ در برزیل توانستند ۱۰ سویه اندوفیت را بر اساس مشخصات مورفو‌لولژیکی و توالی‌یابی ژن rRNA ۱۶S جدا کنند (133). ارزیابی‌های ضد میکروبی متابولیت‌های ثانویه آن‌ها منجر به معرفی سویه LGMB491 شد که متابولیت‌های آن دارای Minimum Inhibitory Concentration (MIC) ۰.۰۴ mg/mL Methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* (MRSA) بودند. این متابولیت‌ها شامل: Indole-3-carbaldehyde، 1-acetyl-β-carboline، 3-(hydroxyacetyl)-indole، Tryptophol، Cyclo-(L-Pro-L-Phe)، Brevianamide F و Cyclo-(L-Pro-L-Leu)، Cyclo-(L-Pro-L-Tyr) و Alshaibani بودند. Cyclo-(L-Val-L-Phe) همکارانش نیز با ارزیابی اثرات ضد میکروبی *Streptomyces SUK 25*، توانستند چهار ترکیب Diketopiperazine (DKP) و یک ترکیب از مشتقان استامید با خواص ضد میکروبی شناسایی کنند.

Average Nucleotide Identity (ANI) که بر اساس توالی‌یابی کل ژنوم صورت می‌گیرد، برای بررسی مطالعات فیلوجنی مورد استفاده قرار می‌گیرند. Kim و همکاران (127) پیشنهاد می‌کنند که ۹۵-۹۶ درصد شباهت بر اساس ANI و ۶۵/۹۸ درصد شباهت بر اساس ۱۶S rRNA می‌تواند مرز مناسبی برای بین گونه‌های پروکاریوتی باشد. بر همین اساس پایگاه Microbial Genomes Atlas (MiGA) بر پایه ANI به کلاس‌بندی Amino Acid Identity (AAI) تاکسون‌های باکتریایی می‌پردازد (128). یکی دیگر از مشکلات مهم در مورد شناسایی جمعیت باکتری‌های یک محیط از جمله اندوفیت‌ها، احتمال از دست رفتن گونه‌هایی است که به دلیل عدم توانایی رشد در محیط کشت و یا به دلیل تعداد اندک جمعیت اولیه و تهیه کشت خالص از آن‌ها، قابل شناسایی نیستند. از این‌رو در سال‌های اخیر جداسازی و شناسایی جمعیت‌های باکتریایی بر اساس روش‌های مستقل از کشت توسعه یافته‌اند (129). Denaturing Gradient Gel Electrophoresis (DGGE) یکی از پرکاربردترین روش‌های برپایه PCR است که برای شناسایی پلی مورفیسم ژن‌ها، مخصوصاً rRNA ۱۶S در جمعیت‌های باکتریایی، استفاده می‌شود (130). در مورد جداسازی اکتینوباکتری‌های اندوفیت، مورد استفاده برای این تکنیک به طور مستقیم از بافت گیاهی استریل شده به دست می‌آید و در ادامه ژن rRNA ۱۶S توسط پرایمرهای مخصوص تکثیر می‌شود. سپس مخصوصات PCR توسط ژل الکتروفورز که حاوی شیبی از ماده احیا کننده است، از هم جدا می‌شوند (27). این جداسازی بر اساس تفاوت در میزان بازهای G+C و حذف باندهای هیدروژنی میان آن‌ها در غلظت‌های متفاوتی از شیب، که باعث ایجاد تفاوت سرعت حرکت آن‌ها در ژل می‌شود، انجام می‌گذرد. ب‌لرای اطلاعات بیشتر می‌توانید به مطالعات آقایان Strathdee و Muyzer رجوع کنید (131، 132).

تصویر شماره ۱: ساختار شیمیابی ترکیبات جدید جدای شده از اکتینوپاکتری های اندوفیت

ترکیبات زیست فعالی هستند که معمولاً از ترکیب دو اسید آمینه با پیوندهای آمیدی به وجود آمده و دارای پتانسیل های دارویی قابل توجهی می باشند. ترکیبات جدایشده عبارت بودند از: Cyclo-(L-Val-L-Pro)، Cyclo-(L-Phe-L-Pro)، Cyclo-(L-Leu-L-Pro) N-(7-hydroxy-6-methyl-octyl) Cyclo-(L-Val-L-Phe) و همکاران در سال 2018 توانستند Chandrakar.(134) از Streptomyces sp. Av-R5 جدایشده از گیاه آلوئه ورا، اکتینومایسین های D و X0β را جدا و با تکنیک های اسپکتروفوتومتری، HPLC و NMR خالص سازی و ساختار آن ها را شناسایی کنند. آن ها همچنین با بهینه سازی شرایط تخمیر و تولید اینو های این سویه توانستند محیط مناسب با بازدهی و راندمان بالا جهت تولید این دو آنتی بیوتیک در مقیاس صنعتی فراهم نمایند. این گروه آنتی بیوتیک ها را علیه طیف گسترده ای از باکتری های Escherichia coli Bacillus cereus Staphylococcus epidermidis Pseudomonas aeruginosa Staphylococcus aureus

روش های نوین تولید متابولیت های ثانویه علاوه بر روش جداسازی سویه های جدید از منابعی که کمتر مورد بررسی قرار گرفته اند، استراتژی های دیگری نیز برای شناسایی سویه ها و تولید متابولیت های ثانویه جدید به کار برده می شوند. از این میان می توان به روش کشت همزمان (Co-culture) یک سویه چند ترکیب (One strain many compounds) و کشت در محل (in situ cultivation) اشاره کرد. در کشت همزمان دو سویه (که می توانند قارچ یا باکتری باشند)، به دلیل رقابتی که بین آن ها شکل می گیرد

جدول شماره ۴: جدیدترین ترکیبات شناسایی شده از اکتینوباكتری های اندوفت در طی پنج سال اخیر

نام ترکیب	سویه تولید	گیاه میزان	فعالیت	مانع
1-monolinolein(15) Baflomycin D(16) Nonactic acid(17) Daidzein(18) 3'-hydroxydaidzein(19) 5,11-epoxy-10-cadinanol(20) Prekton B(21) Daucosterol(22)	Streptomyces cavaurensis YBQ59	Cinnamomum cassia	فعالیت ضد بکری	(135)
Chartreusin(23) Lumichrome(24)	Streptomyces sp. YIM 67086	Dysphilla stellate	فعالیت ضد بکری، ضد قارچی و آنتی اکسیدانت	(136)
2-amino-3,4-dihydroxy-5-methoxybenzamide(25) 3-acetylindene-7-prenylindolin-2-one(26)	Streptomyces sp. Neau-D50	Soybean	فعالیت سایتو-کپک و ضد قارچی	(137)
2-(furan-2-yl)-6-(2S,3S,4-trihydroxybutyl)pyrazine(27) (2R*,4S*)-2-(1S*)-hydroxy-4'-methylpentyl)-4-(hydroxymethyl)butanolide(28) (3R*,4S*,5R*,6S*)-tetrahydro-4-hydroxy-3,5,6-trimethyl-2-pyrone(29) 1-O-(phenylacetyl)glycerol(30)	Jishengella endophytica 161111	Xylocarpus granatum	فعالیت ضد بیروسی	(138)
Actinoallotilurus fulvus MK10-036	Streptomyces albospinus RLe7	Lychnophora ericoides	فعالیت ضد بکری	(139)
Diastaphenazine(31)	Streptomyces diastaticus	Artemisia annua	فعالیت ضد بکری و سایتو-کپک	(140)
Efomycins M(32)	Streptomyces sp. BCC72023	Oryza sativa	فعالیت ضد بکری، ضد قارچی و سایتو-کپک	(141)
Linfuranone B(33) Linfuranone C(34)	Sphaerimonospora mesophila	Clinacanthus siamensis Bremek	فعالیت تمايزی	(142)
Rubrolone B(35)	Streptomyces sp. KIB-H033	Camellia sinensis	فعالیت سایتو-کپک	(143)
Lomeic acid E-J(36-41)	Streptomyces KIB-H1289	Betula mandshuric	مهر کنه تیروزیاز	(144)
Actinoallolide A-E(42-46)	Actinoallomurus fulvus	Capsicum frutescens	فعالیت ضد انگلی	(145)
7-O- β -D-glucosyl genistein(47) 7-O- β -D-glucosyl daidzein(48)	Microbacterium sp. LGMB471	Vochysi divergens	فعالیت ضد قارچی	(146)
Misamycin(49)	Streptomyces sp. YIM66403	Isodon eriocalyx	فعالیت ضد بکری و سایتو-کپک	(147)
3-hydroxy-4-methoxybenzamide(50) 2,3-dihydro-2,2-dimethyl-4(1H)-quinazolinone(51)	Streptomyces sp.	Lychnophora ericoides	فعالیت ضد بکری، سایتو-کپک و ضد انگلی	(148)

میکروارگانیسم ها رشد کند. این سویه ها سپس با روش های مختلف توالی بابی شده و شناسایی می شوند(155). به کمک روش کشت در محل تنوع گستردگی از ترکیبات شیمیایی و سویه های مختلف قابل شناسایی شده اند به طوری که می توان امیدوار بود سویه هایی که تاکنون شناسایی نشده اند، این قابلیت را پیدا کنند تا بتوان آنها را در آزمایشگاهها کشت داد(156).

بحث

افزایش عفونت های بیمارستانی و مرگ و میرهای ناشی از مقاومت باکتریایی یکی از مضلات بزرگ کشورهای جهان در سال های اخیر می باشد. به منظور غلبه بر این مشکل و تهیه آنتی بیوتیک های مؤثر و کارا، منابع متعددی مور بررسی قرار گرفته اند. اکتینو باکتری ها و به طبع سویه های اندوفیت یکی از مهم ترین، متنوع ترین و جذاب ترین محیط هایی است که به منظور کشف و شناسایی آنتی بیوتیک های ناشناخته توجه محققین را به خود جلب کرده است. با توجه به تنوع زیاد ساختار ترکیبات جدادشده از اکتینو باکتری ها و فعالیت های بیولوژیکی متنوع و فراوان آنها، در این مطالعه استریلیزاسیون سطحی نمونه ها، محیط های کشت اختصاصی جداسازی (Isolation) و تولید ترکیبات ثانویه (Production) اکتینو باکتری ها را به صورت گستردگی مورد بررسی قرار دادیم. در تمامی مقالات بررسی شده، الكل یکی از مواد اصلی استریلیزاسیون سطحی نمونه ها بود. همچنین به منظور جلوگیری از رشد قارچ ها در تهیه محیط کشت برای جداسازی اکتینو باکتری ها عموماً از ترکیبات ضد قارچی استفاده می شود. به علاوه روش های مورfolوژیکی و مولکولی پیشرفته شناسایی اکتینوها مورد بحث قرار گرفت که می توان جهت شناسایی اکتینوهای قابل کشت (Culturable) و غیرقابل کشت (Non-Culturable Bacteria) استفاده شوند. علاوه بر جداسازی اندوفیت ها از گیاهان از جمله: نوع

می توان انتظار داشت که سویه ها شروع به تولید ترکیبات و آنتی بیوتیک هایی جدید کنند که در شرایط معمول آزمایشگاهی رخ نمی دهد. بعبارتی شرایط به وجود آمده سبب می شود تا میکروارگانیسم ژن های بیوسنتیک خود را که تاکنون خاموش بودند را فعال کرده و شروع به تولید متابولیت های ثانویه برای ایجاد برتری بر رقیب خود کند. به عنوان مثال در مطالعه ای که به منظور بررسی تنوع متابولیتی قارچ *Aspergillus versicolor* KU258497 انجام شد، از روش کشت همزمان با

باکتری 168 *Bacillus subtilis* استفاده شد که منجر به شناسایی ترکیبات متعدد با خصوصیات سایتو توکسیک شدند(150،151). بعلاوه، این موضوع نیز به اثبات رسیده است که روش های معمول مانند محیط کشت های سنتی نمی توانند تمام ظرفیت میکروارگانیسم ها را فعال کرده و از این رو بسیاری ترکیبات آنها ناشناخته می ماند. روش جدیدی که در این خصوص به کار گرفته می شود، تکنیک یک سویه چند ترکیب است که در آن سعی می شود با بهینه کردن متغیرهای موثر در رشد سویه های مختلف و تولید متابولیت های ثانویه، تنوع ترکیبات شیمیایی استخراج شده از میکروارگانیسم را افزایش دهد(152). این روش که مختصراً با عنوان One Strain Many Compounds (OSMAC) می شود شامل استراتژی هایی مانند تغییر ترکیب محیط کشت، دما، pH، منبع کربن و نیتروژن و یا استفاده از آنزیم های مختلف است(154). یکی دیگر از راه حل هایی که برای رشد محدود میکروارگانیسم ها با استفاده از روش های سنتی ارائه شده، کشت در محل (in situ cultivation) می باشد(154). یکی از شیوه های انجام این روش، این است که میکروارگانیسم را درون سوسپانسیونی مشابه با محیط طبی خود قرار داده و با استفاده از محفظه های حاوی منافذ بسیار ریز که تنها یک سلول را در بر می گیرند، گیر انداخته و میکروارگانیسم اجازه می یابد که به درون غشاء های نفوذ پذیری از جنس آگار که در اطراف محفظه ها تعییه می شوند بدون رقابت با دیگر

محیط‌هایی کم‌تر شناخته شده هستند که هر یک از مراحل جمع‌آوری تا تولید تجاری متابولیت‌های ثانویه ارزشمند آن نیازمند تحقیق و بهبود فرایندها برای بهبود عملکردهای مربوطه هستند. فراوانی و تنوع سویه‌های اکتینوباکتری‌های اندوفیت که منجر به تولید متابولیت‌های ثانویه متنوعی با ساختارهای شیمیابی و فعالیت‌های بیولوژیکی و عملکرد متفاوت می‌شوند، یکی از مهم‌ترین منابع قابل دسترس برای توسعه محصولات بیوتکنولوژی می‌باشد که دریچه‌ای جدید در توسعه، کشف و تولید فرآوردهای پزشکی - دارویی و بهبود سلامتی جامعه بشری باز نموده است.

سپاسگزاری

از معاونت محترم تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه برای فراهم آوردن امکانات انجام و تأمین هزینه‌های این پژوهش، تشکر و قدردانی می‌شود.

میزبان، فصل نمونه‌گیری و منطقه جغرافیایی دخیل هستند (110) که نیاز به تحقیق بیشتری دارند. جداسازی، شناسایی و بررسی پتانسیل تولید ترکیبات زیست فعال اکتینوباکتری‌های اندوفیت با گیاهان دارویی فرایندی مهم در مطالعات دارویی می‌باشد. بررسی مولکولی مسیرهای متابولیسمی این باکتری‌ها و شناسایی گروههای ژنی بیوسنتیک (Biosynthetic Gene Clusters) مؤثر در تولید متابولیت‌های ثانویه به همراه ترکیبات مهارکننده یا تحریک کننده آن‌ها نیز از دیگر حوزه‌های جذاب اکتینوباکتری‌های اندوفیت است که نیازمند مطالعه گسترده‌ای می‌باشد (157). جداسازی و شناسایی اندوفیت‌های جدید و به کار گیری روش‌های نوین در تولید متابولیت‌های ثانویه و فعال‌سازی ژن‌های خاموش آن‌ها، احتمال کشف و توسعه آنتی‌بیوتیک‌های جدید برای درمان عفونت‌های مقاوم بیمارستانی، بیماری‌های نوظهور و سرطان را افزایش دهد. محیط‌های اندوفیت،

References

- Bérdy J. Thoughts and facts about antibiotics: where we are now and where we are heading. *J Antibiot Res* 2012; 65(8): 385.
- Islam S, Aldstadt J, Aga D. Global antimicrobial resistance: A complex and dire threat with few definite answers. *Trop Med Int Health* 2019; 24(6): 658-662.
- Docquier JD, Mangani S. An update on β-lactamase inhibitor discovery and development. *Drug Resist Updat* 2018; 36:13-29.
- Rigali S Anderssen S, Naômê A, van Wezel GP. Cracking the regulatory code of biosynthetic gene clusters as a strategy for natural product discovery. *Biochem Pharmacol* 2018; 153: 24-34.
- Radlinski L, Conlon B. Antibiotic efficacy in the complex infection environment. *Curr Opin Microbiol* 2018; 42: 19-24.
- Kemung HM, Tan LTH, Khan TM, Chan KG, Pusparajah P, et al. Streptomyces as a prominent resource of future anti-MRSA drugs. *Folia Microbiol* 2018; 9: 2221
- Genilloud O. Actinomycetes: still a source of novel antibiotics. *Natural Product Reports* 2017; 34(10): 1203-1232.
- Rateb ME, Ebel R, Jaspars M. Natural product diversity of actinobacteria in the Atacama Desert. *Antonie Van Leeuwenhoek* 2018; 111(8):1467-1477.
- Masand M, Jose PA, Menghani E, Jebakumar SRD. Continuing hunt for endophytic actinomycetes as a source of novel biologically active metabolites. *World J Microbiol Biotechnol* 2015; 31(12): 1863-1875.
- Vurukonda SSK, Giovanardi D, Stefani E. Plant growth promoting and biocontrol

- activity of *Streptomyces* spp. as endophytes. *Int J Mol Sci* 2018; 19(4): 952.
11. Nalini M, Prakash H. Diversity and bioprospecting of actinomycete endophytes from the medicinal plants. *Lett Appl Microbiol* 2017; 64(4): 261-270.
 12. Chandrakar S, Gupta AK. Actinomycin-Producing Endophytic *Streptomyces parvulus* Associated with Root of Aloe vera and Optimization of Conditions for Antibiotic Production. *Probiotics Antimicro* 2018; 11(3): 1055-1069
 13. Barka EA, Vatsa P, Sanchez L, Gaveau-Vaillant N, Jacquard C, Klenk H-P, et al. Taxonomy, physiology, and natural products of Actinobacteria. *Microbiol Mol Biol Rev* 2016; 80(1): 1-43.
 14. Fernández-Cabezón L, Galán B, García JL. New insights on steroid biotechnology. *Folia Microbiol* 2018; 9: 958.
 15. Viana Marques D, Machado S, Ebinuma V, Duarte C, Converti A, Porto A. Production of β -lactamase inhibitors by *Streptomyces* species. *Antibiotics* 2018; 7(3):61.
 16. Anteneh YS, Franco CM M. Whole Cell Actinobacteria as Biocatalysts. *Front Microbiol* 2019; 10: 77.
 17. Vázquez Boland JA, Meijer WG. The pathogenic actinobacterium *Rhodococcus equi*: What's in a name? *Mol Microbiol* 2019; 112(1): 1-15.
 18. Dhakal D, Pokhrel AR, Shrestha B, Sohng JK. Marine rare actinobacteria: Isolation, characterization, and strategies for harnessing bioactive compounds. *Front Microbiol* 2017; 8: 1106.
 19. Liu L, Salam N, Jiao JY, Jiang HC, Zhou EM, Yin YR, et al. Diversity of culturable thermophilic Actinobacteria in hot springs in Tengchong, China and studies of their biosynthetic gene profiles. *Microb Ecol* 2016; 72(1): 150-162.
 20. Panda AK, Bisht SS, Rana M, De Mandal S, Kumar NS. Biotechnological Potential of Thermophilic Actinobacteria Associated With Hot Springs. In *New and Future Developments in Microbial Biotechnology and Bioengineering* (pp. 155-164): Elsevier; 2018.
 21. Meena B, Anburajan L, Vinithkumar NV, Kirubagaran R, Dharani G. Biodiversity and antibacterial potential of cultivable halophilic actinobacteria from the deep sea sediments of active volcanic Barren Island. *Microb Pathog* 2019; 132: 129-136.
 22. Dholakiya RN, Kumar R, Mishra A, Mody KH, Jha B. Antibacterial and Antioxidant Activities of Novel Actinobacteria Strain Isolated from Gulf of Khambhat, Gujarat. *Front Microbiol* 2017; 8: 2420.
 23. Jiang Z, Tuo L, Huang D, Il'yaA PO, Tyurin A, Liu S, et al. Diversity, Novelty and Antimicrobial Activity of Endophytic Actinobacteria from Mangrove Plants in Beilun Estuary National Nature Reserve of Guangxi, China. *Front Microbiol* 2018; 9: 868.
 24. Law JWF, Ser HL, Ab Mutualib NS, Saokaew S, Duangjai A, Khan TM, et al. *Streptomyces monashensis* sp. nov., a novel mangrove soil actinobacterium from East Malaysia with antioxidative potential. *Sci Rep* 2019; 9(1): 3056.
 25. Demain AL, Gómez-Ortiz B, Ruiz-Villafán B, Rodríguez-Sanoja R, Sánchez S. Recent findings of molecules with anti-infective activity: screening of non-conventional sources. *Curr Opin Pharmacol* 2019; 48: 40-47.
 26. Goodfellow M, Nouiou I, Sanderson R, Xie F, Bull AT. Rare taxa and dark microbial

- matter: novel bioactive actinobacteria abound in Atacama Desert soils. Anton Van Leeu JG 2018; 111(8): 1315-1332.

 27. Purushotham N, Jones E, Monk J, Ridgway H. Community Structure of Endophytic Actinobacteria in a New Zealand Native Medicinal Plant *Pseudowintera colorata* (Horopito) and Their Influence on Plant Growth. Microb Ecol 2018; 76(3): 729-740.
 28. Vijayabharathi R, Gopalakrishnan S, Sathya A, Srinivas V, Sharma M. Deciphering the tri-dimensional effect of endophytic *Streptomyces* sp. on chickpea for plant growth promotion, helper effect with *Mesorhizobium ciceri* and host-plant resistance induction against *Botrytis cinerea*. Microb pathog 2018; 122: 98-107.
 29. Schulz B, Boyle C. What are endophytes? Microbial root endophytes. New York: Springer, 2006.
 30. Golinska P, Wypij M, Agarkar G, Rathod D, Dahm H, Rai M. Endophytic actinobacteria of medicinal plants: diversity and bioactivity. Anton Van Leeu JG 2015; 108(2): 267-289.
 31. Monggoot S, Pichaitam T, Tanapichatsakul C, Pripdeevech P. Antibacterial potential of secondary metabolites produced by *Aspergillus* sp., an endophyte of *Mitrophora wangii*. Arch Microbiol 2018; 200(6): 951-959.
 32. de Medeiros AG, Savi D C, Mitra P, Shaaban KA, Jha AK, Thorson JS, Glienke C. Bioprospecting of *Diaporthe terebinthifolii* LGMF907 for antimicrobial compounds. Folia Microbiol 2018; 63(4): 499-505.
 33. Hardoim PR, van Overbeek LS, van Elsas JD. Properties of bacterial endophytes and their proposed role in plant growth. Trends Microbiol 2008; 16(10): 463-471.
 34. Ek-Ramos MJ, Gomez-Flores R, Orozco-Flores AA, Rodriguez-Padilla C, Gonzalez-
 - Ochoa G, Tamez-Guerra P. Bioactive Products From Plant-Endophytic Gram-Positive Bacteria. Folia Microbiol 2019; 10: 463.
 35. Passari AK, Mishra VK, Gupta VK, Yadav MK, Saikia R, Singh BP. In vitro and in vivo plant growth promoting activities and DNA fingerprinting of antagonistic endophytic actinomycetes associates with medicinal plants. PLoS one 2015; 10(9): e0139468.
 36. Sahur A, Ala A, Patandjengi B, Syam'un E. Effect of Seed Inoculation with Actinomycetes and Rhizobium Isolated from Indigenous Soybean and Rhizosphere on Nitrogen Fixation, Growth, and Yield of Soybean. Int J Agronomy 2018; 8: 1-7.
 37. Zhao K, Li J, Zhang X, Chen Q, Liu M, Ao X, et al. Actinobacteria associated with *Glycyrrhiza inflata* Bat. are diverse and have plant growth promoting and antimicrobial activity. Sci Rep 2018; 8(1):13661.
 38. Zhao H, Yang A, Zhang N, Li S, Yuan T, Ding N, et al. Insecticidal endostemonines A-J produced by endophytic streptomyces from *Stemona sessilifolia*. J Agric Food Chem 2020; 68(6): 1588-1595.
 39. Ma Z, Liu C, Fan J, He H, Li C, Li J, et al. Plantactinospora sonchi sp. nov., an actinobacterium isolated from the leaves of common sowthistle (*Sonchus oleraceus* L.). Int J Syst Evol Microbiol 2015; 65(12): 4895-4901.
 40. Xing H, Liu C, Zhang Y, Zhao J, Li C, Liu H., et al. Plantactinospora veratri sp. nov., an actinomycete isolated from black false hellebore root (*Veratrum nigrum* L.). Int J Syst Evol Microbiol 2015; 65(6): 1799-1804.
 41. Xiong ZJ, Miao CP, Zheng YK, Liu K, Li WJ, Liu WH, et al. Stackebrandtia endophytica sp nov., an actinobacterium isolated from *Tripterygium wilfordii*. Int J Syst Evol

- Microbiol 2015; 65(Pt 6): 1709-1713.
42. Li L, Ma JB, Mohamad OA, Li SH, Osman G, Li YQ, et al. Phytoactinopolyspora endophytica gen. nov., sp. nov., a halotolerant filamentous actinomycete isolated from the roots of *Glycyrrhiza uralensis* F. Int J Syst Evol Microbiol 2015; 65(8): 2671-2677.
43. Thawai C. Micromonospora costi sp. nov., isolated from a leaf of *Costus speciosus*. Int J Syst Evol Microbiol 2015; 65(5): 1456-1461.
44. Zhao S, Li L, Li SH, Wang HF, Hozzein WN, Zhang YG, et al. Actinotalea suaedae sp. nov., isolated from the halophyte *Suaeda physophora* in Xinjiang, Northwest China. Antonie Van Leeuwenhoek 2015; 107(1):1-7.
45. Alves A, Riesco R, Correia A, Trujillo M E. *Micromicrobacterium proteolyticum* sp. nov. isolated from roots of *Halimione portulacoides*. Int J Syst Evol Microbiol 2015; 65(6): 1794-1798.
46. Xing J, Liu C, Zhang Y, He H, Zhou Y, Li L, et al. *Sphaerisporangium dianthi* sp.nov., an endophytic actinomycete isolated from a root of *Dianthus chinensis* L. Antonie Van Leeuwenhoek 2015; 107(1): 9-14.
47. Rachniyom H, Matsumoto A, Indananda C, Duangmal K, Takahashi Y, Thamchaipenet A. *Nonomuraea syzygii* sp. nov., an endophytic actinomycete isolated from the roots of a jambolan plum tree (*Syzygium cumini* L. Skeels). Int J Syst Evol Microbiol 2015; 65(4): 1234-1240.
48. Rachniyom H, Matsumoto A, Indananda C, Duangmal K, Takahashi Y, Thamchaipenet A. *Actinomadura syzygii* sp. nov., an endophytic actinomycete isolated from the roots of a jambolan plum tree (*Syzygium cumini* L. Skeels). Int J Syst Evol Microbiol 2015; 65(6): 1946-1949.
49. Wang HF, Zhang YG, Li L, Liu WH, Hozzein WN, Chen JY, et al. *Okiibacterium endophyticum* sp. nov., a novel endophytic actinobacterium isolated from roots of *Salsola affinis* CA Mey. Antonie Van Leeuwenhoek 2015; 107(3): 835-843.
50. Wang HF, Zhang YG, Cheng J, Hozzein WN, Liu WH, Li L, et al. *Labedella endophytica* sp. nov., a novel endophytic actinobacterium isolated from stem of *Anabasis elatior* (C.A. Mey.) Schischk. Antonie Van Leeuwenhoek 2014; 107(1): 95-102.
51. Liu MJ, Khieu TN, Gao R, Hozzein WN, Wang HF, Yang W, et al. *Marinactinospora endophytica* sp. nov., isolated from a medicinal plant. Antonie Van Leeuwenhoek 2015; 107(6): 1577-1582.
52. Liu JM, Habden X, Guo L, Tuo L, Jiang ZK, Liu SW, et al. *Prauserellaendophytica* sp. nov., an endophytic actinobacterium isolated from *Tamarix taklamakanensis*. Anton Van Leeuw JG 2015; 107(6): 1401-1409.
53. Mingma R, Duangmal K, Thamchaipenet A, Trakulnaleamsai S, Matsumoto A, Takahashi Y. *Streptomyces oryzae* sp. nov., an endophytic actinomycete isolated from stems of rice plant. J Antibiot Res 2015; 68(6): 368.
54. Li C, Wang H, Jin P, Zheng W, Chu L, Liu C, et al. *Actinoallomurusbryophytorum* sp. nov., an endophytic actinomycete isolated from moss (Bryophyta). Anton Van Leeuw JG 2015; 108(2): 453-459.
55. Thanaboripat D, Thawai C, Kittiwongwattana C, Laosinwattana C, Koohakan P, Parinthawong N. *Micromonospora endophytica* sp. nov., an endophytic actinobacteria of Thai upland rice (*Oryza sativa*). J Antibiot 2015; 68(11): 680-684.
56. Li C, Jin P, Liu C, Ma Z, Zhao J, Li J, et al. *Streptomyces bryophytorum* sp. nov., an endophytic actinomycete isolated from moss (Bryophyta). Anton Van Leeuw JG 2016; 109(9): 1209-1215.

57. Guo X, Guan X, Liu C, Jia F, Li J, Jin P, et al. Plantactinosporasoyae sp. nov., an endophytic actinomycete isolated from soybean root [Glycine max (L.) Merr]. *Int J Syst Evol Microbiol* 2016; 66(7): 2578-2584.

58. Klykleung N, Phongsopitanun W, Pittayakhajonwut P, Ohkuma M, Kudo T, Tanasupawat S. Streptomyces phyllanthi sp. nov., isolated from the stem of *Phyllanthus amarus*. *Int J Syst Evol Microbiol* 2016; 66(10): 3923-3928.

59. Guo S, Liu C, Liu S, Guan X, Guo L, Jia F, et al. Streptomyces polygonati sp. nov., an endophytic actinomycete isolated from a root of *Polygonatum odoratum* (Mill.). *Int J Syst Evol Microbiol* 2016; 66(3): 1488-1493.

60. Kaewkla O, Franco CMM. Kribbella pittospori sp. nov., an endophytic actinobacterium isolated from the surface-sterilized stem of an Australian native apricot tree, *Pittosporum angustifolium*. *Int J Syst Evol Microbiol* 2016; 66(6): 2284-2290.

61. Roman-Ponce B, Wang D, Vásquez-Murrieta MS, Chen WF, Estrada-de los Santos P, Sui XH, Wang ET. *Kocuria arsenatis* sp. nov., an arsenic-resistant endophytic actinobacterium associated with *Prosopis laeigivata* grown on high-arsenic-polluted mine tailing. *Int J Syst Evol Microbiol* 2016; 66(2): 1027-1033.

62. Liu BB, Chen W, Chu X, Yang Y, Salam N, Hu WY, et al. *Mariniluteicoccus endophyticus* sp. nov., an endophytic actinobacterium isolated from root of *Ocimum basilicum*. *Int J Syst Evol Microbiol* 2016; 66(3): 1306-1310.

63. Tuo L, Li FN, Pan Z, Lou I, Guo M, Lee S MY, et al. *Nakamurella endophytica* sp. nov., a novel endophytic actinobacterium isolated from the bark of *Kandelia candel*. *Int J Syst Evol Microbiol* 2016; 66(3): 1577-1582.

64. Niemhom N, Chutrakul C, Suriyachadkun C, Thawai C. *Asanoa endophytica* sp. nov., an endophytic actinomycete isolated from the rhizome of *Boesenbergia rotunda*. *Int J System Evol Microbiol* 2016; 66(3): 1377-1382.

65. Liu SW, Xu M, Tuo L, Li XJ, Hu L, Chen L, et al. *Phycicoccus endophyticus* sp. nov., an endophytic actinobacterium isolated from *Bruguiera gymnorhiza*. *Int J Syst Evol Microbiol* 2016; 66(3): 1105-1111.

66. Xu H, Zhang S, Cheng J, Asem MD, Zhang MY, Manikprabhu D, et al. *Nocardiooides ginkgobilobae* sp. nov., an endophytic actinobacterium isolated from the root of the living fossil *Ginkgo biloba* L. *Int J Syst Evol Microbiol* 2015; 66(5): 2013-2018.

67. Gao R, Liu B-B, Yang W, Song P-F, Chen W, Salam N, Li W-J. *Flexivirga endophytica* sp. nov., an endophytic actinobacterium isolated from a leaf of Sweet Basil. *Int J Syst Evol Micr* 2016; 66(9): 3388-3392.

68. Yang LL, Jiang Z, Tang SK, Chu X, Xu LH, Zhi XY. *Yimella radicis* sp. nov., an endophytic actinobacterium isolated from the root of *Paris polyphylla* Smith var. *yunnanensis*. *Int J Syst Evol Microbiol* 2016; 66(10): 4191-4196.

69. Gong ZL, Ai MJ, Sun HM, Liu HY, Yu LY, Zhang YQ. *Jatrophihabitans huperziae* sp. Nov., an endophytic actinobacterium isolated from surface-sterilized tissue of the medicinal plant *Huperzia serrata* (Thunb.). *Int J Syst Evol Microbiol* 2016; 66(10): 3972-3977.

70. Fidalgo C, Riesco R, Henriques I, Trujillo ME, Alves A. *Microbacterium diaminobutyricum* sp. nov., isolated from *Halimione portulacoides*, which contains diaminobutyric acid in its cell wall, and emended description

- of the genus *Microbacterium*. *Int J Syst Evol Micr* 2016; 66(11): 4492-4500.
71. Ma Z, Zhao S, Cao T, Liu C, Huang Y, Gao Y, et al. *Verrucosipora sonchi* sp. nov., a novel endophytic actinobacterium isolated from the leaves of common sowthistle (*Sonchus oleraceus* L.). *Int J Syst Evol Microbiol* 2016; 66(12): 5430-5436.
72. Li F, Tuo L, Su ZW, Wei XQ, Zhang XY, Gao CH, et al. *Nocardiooides sonneratiae* sp. nov., an endophytic actinomycete isolated from a branch of *Sonneratia apetala*. *Int J Syst Evol Microbiol* 2017; 67(8): 2592-2597.
73. Niemhom N, Chutrakul C, Suriyachadkun C, Thawai C. *Nonomuraea stahlianthi* sp. nov., an endophytic actinomycete isolated from the stem of *Stahlianthus campanulatus*. *Int J System Evol Microbiol* 2017; 67(8): 2879-2884.
74. Kaewkla O, Thamchaipinet A, Franco CMM. *Micromonospora terminaliae* sp. nov., an endophytic actinobacterium isolated from the surface-sterilized stem of the medicinal plant *Terminalia mucronata*. *Int J Syst Evol Microbiol* 2017; 67(2): 225-230.
75. Kaewkla O, Franco CMM. *Streptomyces roietensis* sp. nov., an endophytic actinobacterium isolated from the surface-sterilized stem of jasmine rice, *Oryza sativa* KDM1 105. *Int J Syst Evol Microbiol* 2017; 67(11): 4868-4872.
76. Wang HF, Li QL, Xiao M, Zhang YG, Zhou XK, Rao MPN, et al. *Streptomyces capparidis* sp. nov., a novel endophytic actinobacterium isolated from fruits of *Capparis spinosa* L. *Int J Syst Evol Microbiol* 2017; 67(1): 133-137.
77. Huang MJ, Rao MPN, Salam N, Xiao M, Huang HQ, Li WJ. *Allostreptomyces psammosilena* gen. nov., sp. nov., an endophytic actinobacterium isolated from the roots of *Psammosilene tumicoides* and emended description of the family Streptomycetaceae [Waksman and Henrici (1943) AL] emend. Rainey et al. 1997, emend. Kim et al. 2003, emend. Zhi et al. 2009. *Int J Syst Evol Microbiol* 2017; 67(2): 288-293.
78. Zhao S, Liu C, Zheng W, Ma Z, Cao T, Zhao J, et al. *Micromonospora parathelypteridis* sp. nov., an endophytic actinomycete with antifungal activity isolated from the root of *Parathelypteris beddomei* (Bak.) Ching. *Int J Syst Evol Microbiol* 2017; 67(2): 268-274.
79. Gao J, Sun P, Wang XM, Lv FY, Sun JG. *Microbacterium zeae* sp. nov., an endophytic bacterium isolated from maize stem. Anton Van Leeuwen JG 2017; 110(5): 697-704.
80. Sun Y, Chen HH, Sun HM, Ai MJ, Su J, Yu LY, Zhang YQ. *Naumannella huperziae* sp. nov., an endophytic actinobacterium isolated from *Huperzia serrata* (Thunb.) Int J Syst Evol Microbiol 2017; 67(6): 1867-1872.
81. Jiang ZK, Pan Z, Li FN, Li XJ, Liu SW, Tuo L, et al. *Marmoricola endophyticus* sp. nov., an endophytic actinobacterium isolated from *Thespesia populnea*. *Int J Syst Evol Microbiol* 2017; 67(11): 4379-4384.
82. Walitang DI, Kim CG, Kim K, Kang Y, Kim YK, Sa T. The influence of host genotype and salt stress on the seed endophytic community of salt-sensitive and salt-tolerant rice cultivars. *BMC Plant Biol* 2018; 18(1): 51.
83. Zhang YG, Wang HF, Alkhalfah DHM, Xiao M, Zhou XK, Liu YH, et al. *Glycomyces anabasis* sp. nov., a novel endophytic actinobacterium isolated from roots of *Anabasis aphylla* L. *Int J Syst Evol Microbiol* 2018; 68(4): 1285-1290.
84. Curtis SM, Norton I, Everest GJ, Meyers PR. *Kribbella podocarpi* sp. nov., isolated from the leaves of a yellowwood tree (*Podocarpus*

- latifolius). Anton Van Leeuw JG 2018; 111(6): 875-882.

85. Li L, Li YQ, Fu YS, Zhang H, Alkhalifah D HM, Salam N, et al. Nesterenkonia endophytica sp. nov., isolated from roots of *Glycyrrhiza uralensis*. Int J Syst Evol Microbiol 2018; 68(8): 2659-2663.

86. Sakdapetsiri C, Ngaemtha W, Suriyachadkun C, Duangmal K, Kitpreechavanich V. Actinomycetospora endophytica sp. nov., isolated from wild orchid (*Podochilus microphyllus* Lindl.) in Thailand. Int J Syst Evol Microbiol 2018; 68(9): 3017-3021.

87. Li X, Wang Z, Lu F, Zhang H, Tian J, He L, Tian Y. Actinocorallia populi sp. nov., an endophytic actinomycete isolated from a root of *Populus adenopoda* (Maxim.). Int J Syst Evol Microbiol 2018; 68(7): 2325-2330.

88. Wang Z, Jiang B, Li X, Gan L, Long X, Zhang Y, Tian Y. Streptomyces populi sp. nov., a novel endophytic actinobacterium isolated from stem of *Populus adenopoda* Maxim. Int J Syst Evol Microbiol 2018; 68(8): 2568-2573.

89. Wang Z, Tian J, Li X, Gan L, He L, Chu Y, Tian Y. Streptomyces dioscori sp. nov., a Novel Endophytic Actinobacterium Isolated from Bulbil of *Dioscorea bulbifera* L. Curr Microbiol 2018; 75(10):1384-1390.

90. Wang Y, Xia Z, Liu Z, Wan C, Luo X, Zhang L. Streptomyces carminius sp. nov., a novel actinomycete isolated from *Sophora alopecuroides* in Xinjiang, China. Antonie Van Leeuwenhoek 2018; 111(10): 1807-1814.

91. Li YR, Zhu ZN, Li Y Q, Xiao M, Han MX, Wadaan MA, et al. Microbacterium halophytorum sp. nov., a novel endophytic actinobacterium isolated from halophytes. Int J Syst Evol Microbiol 2018; 68(12): 3928-3934.

92. Li W, Guo X, Shi L, Zhao J, Yan L, Zhong X, et al. Plantactinospora solaniradicis sp. nov., a novel actinomycete isolated from the root of a tomato plant (*Solanum lycopersicum* L.). Antonie Van Leeuw JG 2018; 111(2): 227-235.

93. Li X, Lai X, Gan L, Long X, Hou Y, Zhang Y, et al. Streptomyces geranii sp. nov., a novel endophytic actinobacterium isolated from root of *Geranium carolinianum* L. Int J Syst Evol Microbiol 2018; 68(8):2562-2567.

94. Tuo L, Yan XR, Li FN, Bao YX, Shi HC, Li HY, Sun CH. Brachybacterium endophyticum sp. nov., a novel endophytic actinobacterium isolated from bark of *Scutellaria baicalensis* Georgi. Int J Syst Evol Microbiol 2018; 68(11): 3563-3568.

95. Tuo L, Yan XR, Li FN, Yang C, An MB, Sun CH. Amnibacterium flavum sp. nov., a novel endophytic actinobacterium isolated from bark of *Nerium indicum* Mill. Int J Syst Evol Microbiol 2018; 69(1): 285-290.

96. Zhu ZN, Li YR, Li YQ, Xiao M, Han MX, Wadaan MA, et al. Microbacterium suaedae sp. nov., isolated from *Suaeda aralocaspica*. Int J Syst Evol Microbiol 2018; 69(2): 411-416.

97. Muangham S, Lipun K, Matsumoto A, Inahashi Y, Duangmal K. Quadrisphaera oryzae sp. nov., an endophytic actinomycete isolated from leaves of rice plant (*Oryza sativa* L.). J Antibiot 2019; 72(2): 93-98.

98. Niemhom N, Chutrakul C, Suriyachadkun C, Tadtong S, Thawai C. Jiangella endophytica sp. nov., an endophytic actinomycete isolated from the rhizome of *Kaempferia elegans*. Int J System Evol Microbiol 2018; 69(2): 454-459.

99. Liu YH, Fang BZ, Mohamad OAA, Zhang YG, Jiao JY, Dong ZY, et al. *Nocardioides ferulae* sp. nov., isolated from root of an endangered medicinal plant *Ferula songorica* Pall. ex Spreng. *Int J Syst Evol Microbiol* 2019; 69(5): 1253-1258.
100. Li FN, Jiang ZK, Liu SW, Tuo L, Lee SMY, Sun CH. *Marmoricola mangrovicus* sp. nov., an endophytic actinobacterium isolated from *Kandelia candel*. *Int J Syst Evol Microbiol* 2019; 69(5): 1343-1345.
101. Han C, Zhao J, Yu B, Shi H, Zhang C, Guo X, Wang X. *Microbispora tritici* sp. nov., a novel actinomycete isolated from a root of wheat (*Triticum aestivum* L.). *Anton Van Leeuw JG* 2019; 112(8): 1137-1145.
102. Han C, Hu J, Zhao J, Tian Y, Jiang S, Guo X, Wang X. *Sphaerimonospora triticiradicis* sp. nov., a novel actinomycete isolated from a root of wheat (*Triticum aestivum* L.). *Anton Van Leeuw JG* 2019; 112(3): 401-407.
103. Kaewkla O, Franco CMM. *Actinomycetospora callitridis* sp. nov., an endophytic actinobacterium isolated from the surface-sterilised root of an Australian native pine tree. *Anton Van Leeuw JG* 2019; 112(3): 331-337.
104. Mondal S, Rai RV. Molecular Profiling of Endophytic *Streptomyces* *Cavourensis* MH16 Inhabiting *Millingtonia Hortensis* Linn. And Influence of Different Culture Media on Biosynthesis of Antimicrobial Metabolites. *Naturwissenschaften* 2019; 106(9-10): 51.
105. Wicaksono WA, Jones EE, Monk J, Ridgway HJ. The bacterial signature of *Leptospermum scoparium* (Manuka) reveals core and accessory communities with bioactive properties. *PLoS ONE* 2016; 11(9): e0163717.
106. Wei W, Zhou Y, Chen F, Yan X, Lai Y, Wei C, et al. Isolation, Diversity, and Antimicrobial and Immunomodulatory Activities of Endophytic Actinobacteria From Tea Cultivars *Zijuan* and *Yunkang-10* (*Camellia sinensis* var. *assamica*). *Front Microbiol* 2018; 9: 1304.
107. Qin S, Li J, Chen HH, Zhao GZ, Zhu WY, Jiang CL, et al. Isolation, diversity, and antimicrobial activity of rare actinobacteria from medicinal plants of tropical rain forests in Xishuangbanna, China. *Appl Environ Microbiol* 2009; 75(19):6176-6186.
108. Hallmann J, Quadt-Hallmann A, Mahaffee W, Kloepper J. Bacterial endophytes in agricultural crops. *Can J Microbiol* 1997; 43(10): 895-914.
109. Gohain A, Gogoi A, Debnath R, Yadav A, Singh BP, Gupta VK, et al. Antimicrobial biosynthetic potential and genetic diversity of endophytic actinomycetes associated with medicinal plants. *FEMS Microbiol Lett* 2015; 362(19): 158.
110. Passari A K, Mishra VK, Gupta V K, Singh BP. Methods Used for the Recovery of Culturable Endophytic Actinobacteria: An Overview. In New and Future Developments in Microbial Biotechnology and Bioengineering (pp. 1-11): Elsevier; 2018.
111. Matsumoto A, Takahashi Y. Endophytic actinomycetes: promising source of novel bioactive compounds. *J Antibiot* 2017; 70(5): 514.
112. Castillo UF, Strobel GA, Ford EJ, Hess WM, Porter H, Jensen JB, Teplow DB. Munumbicins, wide-spectrum antibiotics produced by *Streptomyces* NRRL 30562, endophytic on *Kennedia nigriscansa*. *Microbiology* 2002; 148(9): 2675-2685.
113. Coombs JT, Franco CM. Isolation and identification of actinobacteria from surface-sterilized wheat roots. *Appl Environ Microbiol* 2003; 69(9): 5603-5608.

114. Verma VC, Gond SK, Kumar A, Mishra A, Kharwar RN, Gange AC. Endophytic actinomycetes from *Azadirachta indica* A. Juss.: isolation, diversity, and anti-microbial activity. *Microbial Ecology* 2008; 57(4): 749-756.

115. Wu Y, Lu C, Qian X, Huang Y, Shen Y. Diversities within genotypes, bioactivity and biosynthetic genes of endophytic actinomycetes isolated from three pharmaceutical plants. *Curr Microbiol* 2009; 59(4): 475-482.

116. Zhao K, Penttinen P, Guan T, Xiao J, Chen Q, Xu J, et al. The diversity and anti-microbial activity of endophytic actinomycetes isolated from medicinal plants in Panxi plateau, China. *Curr Microbiol* 2011; 62(1): 182-190.

117. Hayakawa M, Nonomura H. Humic acid-vitamin agar, a new medium for the selective isolation of soil actinomycetes. *J Ferment Technol* 1987; 65(5): 501-509.

118. Beiranvand M, Amin M, Hashemi-Shahraki A, Romani B, Yaghoubi S, Sadeghi P. Antimicrobial activity of endophytic bacterial populations isolated from medical plants of Iran. *Iran J Microbiol* 2017; 9(1): 11-18.

119. Shan W, Zhou Y, Liu H, Yu X. Endophytic Actinomycetes from Tea Plants (*Camellia sinensis*): Isolation, Abundance, Antimicrobial, and Plant-Growth-Promoting Activities. *Biomed Res Int* 2018.

120. Girão M, Ribeiro I, Ribeiro T, Azevedo IC, Pereira F, Urbatzka R, Carvalho MF. compounds. *Folia Microbiol* 2019; 10: 683.

121. Shirling E T, Gottlieb D. Methods for characterization of *Streptomyces* species. *Int J Syst Bacteriol* 1966;6(3):313-340.

122. Passari AK, Mishra VK, Singh BP. Molecular Markers Used for Identification and Genomic Profiling of Plant Associated Endophytic Actinobacteria. In *New and Future Developments in Microbial Biotechnology and Bioengineering*. Elsevier; 2018. p:43-65.

123. Arasu MV, Duraipandiyan V, Ignacimuthu S. Antibacterial and antifungal activities of polyketide metabolite from marine *Streptomyces* sp. AP-123 and its cytotoxic effect. *Chemosphere* 2013; 90(2): 479-487.

124. Park SC, Won S. Evaluation of 16S rRNA Databases for Taxonomic Assignments Using Mock Community .Genomics Inform 2018; 16(4): e24.

125. Quast C, Pruesse E, Yilmaz P, Gerken J, Schweer T, Yarza P et al. The SILVA ribosomal RNA gene database project: improved data processing and web-based tools. *Nucleic Acids Res* 2013; 41(D1): D590-D596.

126. Kumar S, Stecher G, Tamura K. MEGA7: molecular evolutionary genetics analysis version 7.0 for bigger datasets. *Mol Biol Evol* 2016; 33(7): 1870-1874.

127. Kim M, Oh HS, Park SC, Chun J. Towards a taxonomic coherence between average nucleotide identity and 16S rRNA gene sequence similarity for species demarcation of prokaryotes. *Int J Syst Evol Microbiol* 2014; 64(2): 346-351.

128. Rodriguez RL M, Gunturu S, Harvey WT, Rosselló-Mora R, Tiedje JM, Cole JR. The Microbial Genomes Atlas (MiGA) webserver: taxonomic and gene diversity analysis of Archaea and Bacteria at the whole genome level. *Nucleic Acids Res* 2018; 46(W1): W282-W288.

129. Murdini L A, Solihin DD, Lestari Y. The Existence of Endophytic Actinobacteria from *Rhododendron zoelzeri* Revealed by Culture-

- Dependent and Culture-Independent Approaches. HAYATI J Biosci 2018; 25(2): 54-62.
130. Janatiningrum I, Solihin DD, Meryandini A, Lestari Y. Comparative study on the diversity of endophytic actinobacteria communities from *Ficus deltoidea* using metagenomic and culture dependent approaches .Biodiversitas Journal of Biological Diversity 2018; 19(4): 1514-1520.
131. Strathdee F, Free A. Denaturing gradient gel electrophoresis (DGGE). DNA Electrophoresis 2013; 1054: 145-147.
132. Muyzer G, Smalla K. Application of denaturing gradient gel electrophoresis (DGGE) and temperature gradient gel electrophoresis (TGGE) in microbial ecology. Antonie Van Leeuwenhoek 1998; 73(1): 127-141.
133. Gos FM, Savi DC, Shaaban KA, Thorson JS, Aluizio R, Possiede YM, et al. Antibacterial activity of endophytic actinomycetes isolated from the medicinal plant *Vochysia divergens* (Pantanal, Brazil). Folia Microbiol 2017; 8: 1642.
134. Alshaibani M, Zin MN, Jalil J, Sidik NM, Ahmad SJ, Kamal N, et al. Isolation, purification, and characterization of five active diketopiperazine derivatives from endophytic *Streptomyces* SUK 25 with antimicrobial and cytotoxic activities. J Microbiol Biotechnol 2017; 27(7): 1249-1256.
135. Vu HNT, Nguyen DT, Nguyen HQ, Chu HH, Chu SK, Van Chau M, Phi QT. Antimicrobial and Cytotoxic Properties of Bioactive Metabolites Produced by *Streptomyces cavourensis* YBQ59 Isolated from *Cinnamomum cassia* Prels in Yen Bai Province of Vietnam. Curr Microbiol 2018; 75(10): 1247-1255.
136. Kuncharoen N, Fukasawa W, Iwatsuki M, Mori M, Shiomi K, Tanasupawat S. 2019. Characterisation of Two Polyketides from *Streptomyces* sp. SKH1-2 Isolated from Roots of *Musa* (ABB) cv. 'Kluai Sao Kratuep Ho'. Int Microbiol 2019; 22(4): 451-459.
137. Yang X, Peng T, Yang Y, Li W, Xiong J, Zhao L, et al. Antimicrobial and antioxidant activities of a new benzamide from endophytic *Streptomyces* sp. YIM 67086. J Nat Prod 2015; 29(4): 331-335.
138. Jin H, Yang XY, Yan ZQ, Liu Q, Li XZ, Chen JX, et al. Characterization of rhizosphere and endophytic bacterial communities from leaves, stems and roots of medicinal *Stellera chamaejasme* L. Syst Appl Microbiol 2014; 37(5): 376-385.
139. Wang P, Kong F, Wei J, Wang Y, Wang W, Hong K, Zhu W. Alkaloids from the Mangrove-Derived Actinomycete *Jishengella endophytica* 161111. Mar Drugs 2014; 12(1): 477-490.
140. Chagas FO, Caraballo-Rodríguez AM, Dorrestein PC, Pupo MT. Expanding the Chemical Repertoire of the Endophyte *Streptomyces albospinus* RLe7 Reveals Amphotericin B as an Inducer of a Fungal Phenotype. J Nat Prod 2017; 80(5): 1302-1309.
141. Li Y, Han L, Rong H, Li L, Zhao L, Wu L, et al. Diastaphenazine, a new dimeric phenazine from an endophytic *Streptomyces diastaticus* subsp. *ardesiacus*. J Antibiot 2015; 68(3): 210-212.
142. Supong K, Thawai C, Choowong W, Kittiwongwattana C, Thanaboripat D, Laosinwattana C, et al. Antimicrobial compounds from endophytic *Streptomyces* sp. BCC72023 isolated from rice (*Oryza sativa* L.). Res Microbiol 2016; 167(4): 290-298.
143. Akiyama H, Indiananda C, Thamchaipenet A, Motojima A, Oikawa T, Komaki H, et al. Linfuranones B and C, furanone-containing polyketides from a plant-

- associated *Sphaerimonospora mesophila*. J Nat Prod 2018; 81(7): 1561-1569.

144. Yan Y, Ma YT, Yang J, Horsman GP, Luo D, Ji X, et al. Tropolone ring construction in the biosynthesis of rubrolone B, a cationic tropolone alkaloid from endophytic Streptomyces. Org Lett 2016; 18(6): 1254-1257.

145. Yang R, Yang J, Wang L, Huang JP, Xiong Z, Luo J, et al. Lorneic acid analogues from an endophytic actinomycete. J Nat Prod 2016; 80(10): 2615-2619.

146. Inahashi Y, Iwatsuki M, Ishiyama A, Matsumoto A, Hirose T, Oshita J, et al. Actinoallolides A-E, new anti-trypanosomal macrolides, produced by an endophytic actinomycete, *Actinoallomurus fulvus* MK10-036. Org Lett 2015; 17(4): 864-867.

147. Savi DC, Shaaban KA, Gos FM, Thorson JS, Glienke C, Rohr J. Secondary metabolites produced by *Microbacterium* sp. LGMB471 with antifungal activity against the phytopathogen *Phyllosticta citricarpa*. Folia Microbiol 2019; 64(3): 453-460.

148. Li W, Yang X, Yang Y, Zhao L, Xu L, Ding Z. A new anthracycline from endophytic Streptomyces sp. YIM66403. J Antibiot 2015; 68(3): 216.

149. Conti R, Chagas FO, Caraballo Rodriguez AM, Melo WGdP, do Nascimento AM, Cavalcanti B C, et al. Endophytic actinobacteria from the Brazilian medicinal plant *Lychnophora ericoides* Mart. and the biological potential of their secondary metabolites. Chem Biodivers 2016; 13(6), 727-736.

150. Abde wahab MF, Kurtán T, Mádi A, Müller W E, Fouad M A, et al. Induced secondary metabolites from the endophytic fungus *Aspergillus versicolor* through bacterial co-culture and OSMAC approaches. Tetrahedron Lett 2018; 59(27): 2647-2652.

151. Ebada SS, El-Neketi M, Ebrahim W, Mádi A, Kurtán T, Kalscheuer R, et al. Cytotoxic secondary metabolites from the endophytic fungus *Aspergillus versicolor* KU258497. Phytochemistry Lett 2018; 24: 88-93.

152. Bode HB, Walker M, Zeeck A. Structure and biosynthesis of mutolide, a novel macrolide from a UV mutant of the fungus F-24707. Eur J Org Chem 2000; (8):1451-1456.

153. Wei H, Lin Z, Li D, Gu Q, Zhu T. OSMAC (one strain many compounds) approach in the research of microbial metabolites--a review. Wei Sheng Wu Xue Bao 2010; 50(6): 701-709.

154. Nichols D, Cahoon N, Trakhtenberg EM, Pham L, Mehta A, Belanger A, et al. Use of ichip for high-throughput in situ cultivation of "uncultivable" microbial species. Appl Environ Microbiol 2010; 76(8): 2445-2450.

155. Gavrish E, Bollmann A, Epstein S, Lewis K. A trap for in situ cultivation of filamentous actinobacteria. J Microbiol Methods 2008; 72(3): 257-262.

156. Acuña JJ, Marileo LG, Araya MA, Rilling JI, Larama GA, Mora ML, et al. In Situ Cultivation Approach to Increase the Culturable Bacterial Diversity in the Rhizobiome of Plants. J Soil Sci Plant Nutr 2020:1-16.

157. Tyurin A, Alferova V, Korshun V. Chemical Elicitors of Antibiotic Biosynthesis in Actinomycetes. Microorganisms 2018; 8(2): 52.